

ELOFIZETES

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 6-hatásos petit sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.

Hytár postt. szá. 40 HÉs.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, augusztus 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Miért bukott meg Schönlich.
- Reverenda és a köpenyeg.
- A pápa betegsége.
- Baron tanár halála.
- Merénylet a horvát bán ellen.
- Koleraeset Bécsben.
- Áthelyezték az aradi főállatorvost.
- Ugrás az aradi kórház ablakából.
- A nagyságos képviselőné kihág.
- Az edelényi gyilkosság hiteles története.
- A földült korzó.

A bank-vita emléke.

Arad, augusztus 16.

A bank-javaslatból tehát banktörvény lett. Akik annak idején komolyan vették és szószerint vakó értelmében fogták föl a Justh-párt kardraütését, hogy „ebből a javaslatból törvény sohase válik”, — azok nézzék meg a Budapesti Közlöny ünnepi számát, amely a királyi szentesítéssel el látva, közli az új banktörvényt, amely ebben a nehéz ügyben 1917-ig rendet teremt.

Ugyanekkor Ausztriában is életbelépett; törvénynyé vált az új bankstatutum. Annak ellenére, hogy az ellenzék a parlamenti vita alatt váltig erősítgette:

Az egyezmény rossz, kárára lesz Magyarországnak is, Ausztriának is, — nem kell sem a Lajthán innen, sem a Lajthán túl és soha nem kerülhet szentesítés alá, soha nem válhat törvénynyé!

A bankvita ebben a jegyben indult meg, ilyen illúziók közt élt akkor a baloldal. Tartottak népgyűléseket a bankközösség ellen, dolgoztak az országgyűléshez intézett feliratokkal a bank-elkülönítés mellett; szervezték az ellenállást hévvel és tüzzel; rendeztek nagyszabású vitát, monumentális beszédekkel, a nyugvópontoknál obstrukciós diszitó stílusban, hogy az ország figyelme feléjük forduljon s megmozduló érdeklődése valamelyes hullámokat vessen.

De kárba vesztett az erőlködés: a közvélemény ettől a kampánytól távol tartotta magát. Az ellenzéki szónoklatok a vita mérlegén kellő értékűre leszállítottak; a mondva csinált műviharok ugyszólván maguktól elcsitultak. A harcias szellem érezte a nemzet felől teljesen elszigetelt voltát, ereje lassankint elfogyott, s mikorra mérgét kiadta, végkép ki is merült.

Szinte meglepőleg hatott az országra az a nap, mikor a vitát egyszerűben bezárták, s a részletek egykettőre átmentek a parlamenti birálat retortáin. Csak a többség vezetője, a munkapárti kormány feje: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök számára nem jött mindez váratlanul. Mentül hevesebbnek látszott a harc, annál szivósabban ragaszkodott a viszonyok megítéléséből leszűrődött taktikájához: kivárta az ostromot s az ostromlók puszkaporának elfogytát.

Ez a taktika aztán csakugyan bevált; a fővezér jól ismerte saját hadait, de az ellenfél seregét s annak gyöngéit is. Ily reális tényezőkön alapult a számítása s a hadjárat a magyar parlament harcterén teljes győzelemmel az ő politikájává dőlt el.

Az ellenzék most más oldalról remélt segítő csapatokat és a bankügyben előidézendő hátrányos fordulatot. Ahhoz bizott, hogy a mi neki nem sikerült, talán az osztrák ellenzéknek a birodalmi tanácsban fog sikerülni: a javaslat s a vele szolidáris kormány megbuktatása. De a magyar ellenzék itt is nagy csalódás érte, bár nem egyhamar, mert az események úgy alakultak, hogy illúzióban hónapokig ringatózhatott. A magyar kormány, élén Khuen-Héderváryval, ismét erősnek bizonyult a helyzet megítélésében s az alakulás kivárásában.

Igaz, hogy a bank-ügy finalizációja elé akadályok gördültek a Lajthán túl az által, hogy az akkori osztrák kabinet egy speciális osztrák kérdésben nem számíthatott addigi többségére s kénytelen volt lemondani. De az új kormány átvette a bank dolgában előde összes obligóit, a birodalmi tanács felosztása után új választásoknak vetette alá magát s az új Reichsrathban munkaképes többséggel hamar tető alá hozta a bankjavaslatokat. Így lett azokból odaát istörvény,

Megáll a vonat.

Írta: Pogány Béla.

Csóka János egy hét óta szomorú volt és több pálinkát ivott mint rendesen. Tíz nap alatt megivott annyit, mint máskor egy hónap alatt. Mikor a vonat jött, kezébe vette a kis vörös zászlót s nagy dülöngözve odaállott a sinek mellé. Mint egy oikkcakkos fekete vilám, úgy rohant el mellette a gyorsvonat. Az ablakok az őszi napsugárban bántóan villantak bele zavaros szemébe. Megrázkódott, aztán bement a kis házikóba, amelyet mintha urigyerékek építettek volna föl apró Richter-féle kockákból. A konyhában maradt és ivott tovább. Belülről kihallatszott az asszony nyögése, siró, keserves jajgatása. A kis tizesztendő leánya jött ki, attól kérdezte, hogy van az anyja.

- Azt mondta, most már igazán meghal — a néni is sir már.
- A bába is kijött:
- Orvos kellene János sógor — mondta — orvos. Én nem tudok már segíteni.
- Orvos, orvos — dünnyögött az ember — de hol vegyek orvost?
- Meg fog halni. Egy órája ha van még.
- Egy óra? Arokvárig másfélóra kocsin.
- Mire gyalog beérek, lemegy a nap.
- És pénz, pénz sincs — tette hozzá, aztán kisompolygott a házikó elé, ahol néhány szomorú, szalmaszerű, szintelen virág bóbiskolt. Lógatta a fejét.
- Hogyan menjek, hogyan... Érezte, hogy mégis indulni kellene. Ne

terhelje a lelkét a vád, ha az asszony meghalt, hogy még csak meg sem kísérelt orvost hozni. Ha nem lesz itt az orvos, mire kell — ő elhozta. Ha nem jön orvos pénz nélkül — ő hívta. Legalább ennyit akart a maga lelkinyugalmaért.

Lassu, rogyó léptekkel indul neki az ijesztő kopárságnak. Lecsap az utról, nekivág egy hatalmas árván hagyott ugartáblának. Toronyiránt megy, bár innen még elképzelni is messze van a torony. Az ugar után szántás következik. Az első lépésnél megsüpped a lába, a másikonál megbotlik egy hatalmas hantban. Mintha megrázta volna a pálinkagőzös fejét ez a lépés: gondolkozni kezd:

— Negyed óra múlva jön a tehervonat, félóra múlva a gyors... Hát hogyan menjek?

És nem megy. Visszasompolyog a ház végébe s onnan les befelé az ajtó irányában. Leül egy kukorica-szárból kötött kényere és bámul. Mintha a halált lesné, hogy ha jön, utját állhassa. A bába ki-kijön és sóhajtozik. Az ember motyog és remeg:

— Csak ne... Csak ne... Csak addig ne, amíg valamit kigondolok.

Messziről látszik, hogy kóvályogva huz végig, mint valami finom árnyék, a vonat füstje a szomorú őszi levegőn. Az ember úgy érzi, mintha lehellestzerű áttetsző fekete gyászfátyolt teregetnének láthatatlan kezek. Panaszosan köhögve tör föl a dombnak a tehervonat.

Csóka János a piros zászlót fogja és áll a házikó előtt, mintha gyökeret vert volna a lába.

A nagy fekete, loboncos komondor elvágat mellette s még messziről is hallja szakgatott lihegését. Az ember fülében pedig csak az zakatol, hogy oda van, oda van...

Lassu, alattomos szél kerekedik és sugdosni kezd az embernek:

— Csóka János, te vagy az oka mindennek. Hallottad, hogy kimélni kell az asszonyt. Tudtad, hogy ha még egyszer új életet szakítasz ki az övéből, akkor oda van... oda van...

Töredelmesen, bűnbánóan áll és bámul Csóka János. A szertemállott eszímáját nézi, aztán felüti a fejét, mintha dacolni akarna a váddal. Mintha szemébe akarna nézi a puszták királyi ügyészének, a vádaskodó szélnek:

— Hát nem vagyok-e én ember? Hát nincs-e jogom nekem is akarni, hogy az én életemnek is legyen folytatása? Hát akik azt mondják most, hogy bűnös szenvedélyemmel tönkretettem az asszonyt, nem azok eskettek-e meg, hogy hű leszek hozzá, hogy kivüle az én számomra nincsen asszony?

— Hát akkor miért eskettek meg, miért? A szemei haragos tűzben csillogtak, az egészség lázongó sugarai égtek bennük. A kocka-házikóban pedig egy elfonnyadt mindinkább testnélkül való asszony kialvó élete tüze mellett virrasztottak.

— Hát miért eskettek meg? — ismételte. — Akkor nem kellene most az asszonynak sem meghalni. Mert hát neki is joga van az élethez. De ha orvos nincs...

— Orvos, orvos... hajtogatta.

Hogy egyszerre legyenek a magyar és osztrák felség elé szentesítés végett fölterjeszhetőek.

Az obstrukció e tényekből a tanulságokat levonhatja a mai küzdelemhez, ha ugyan felismeri a ma és tegnap nyilvánvaló analógiáit.

Ma is azt hirdeti az ellenzék, amit a bank-vita alatt híresztelt, hogy a véderő-javaslat rossz, kárára van a monarchia mindkét államának, s ha meg nem bukítja az obstrukció nálunk, meg fog bukni Ausztriában. És a magyar miniszterelnök ime ugyanazt a methodust alkalmazza most is, mely a bank-vita alatt oly jól bevált: állja a harcot, kitart szívósan benne, erős idegekkel és hidegvérrel, míg az ellenfél a maga elszigetelt és avult fegyverzetében hatástalan küzdelme ki nem meríti.

Igaz, hogy akkor nem fajultak a dolgok a technikázásig. De ép ez az alacsony módszer hívja ki a közvéleménynek s különösen a törvényhatóságoknak ítéletét, amelyeknek egyre élesebben nyilatkozó megbotránkozása csak siettetni az obstrukció esődjét. S úgy lesz itt is, mint a bankvitában volt: amikor még a harc tetőpontján érzik magukat, amikor még hónapokra, sőt esztendőkre számítják a puskaporukat: akkor állanak a legközelebb ahhoz, hogy küzdelmük minden erejét kiadja. És újra törvény kerül a hivatalos lap élére...

Vilmos császár Fejérváry báróhoz. Budapestről jelentik: Vilmos német császár a következő távirati gratulációt küldte Fejérváry bárónak:

Fejérváry báró gárdakapitány, gyalogsági tábornok, Budapest, Andrassy-ut 98. Legbensőbb jókívánságaimat küldöm Excellenciádnak hatvan éves jubileumi ünnepségéhez, megemlékezve azokról a hű szolgálatakról, amelyeket legfelsőbb urának példás sneiddel és példás

Arra gondolt, hogy az orvosok most bent a kórházban a kaszinóban kártyáznak, vagy valami oszonnán szép asszonyok körül legyeskednek.

Sehol, sehol nincs segítség. Ha úgy most véletlenül ideszakadna egy orvos. Valahonnan, akárhonnan.

— Oh, ha az isten adná... Csak jönne...

De nem jön. És ő sem mehet semerre. Pár perc múlva megint itt lesz egy gyorsvonat. Neki ott kell állni, csendben, nyugodtan, hivatalos ábrázattal, mintha odabenn nem is vívódnék a halállal az asszony. A fehérabroszos étkezőkocsiban éppen kávézni fognak az utasok. És mosolyognak és jól érzik magukat. Finom szivarokat szívznak és nem érzik és nem fáj nekik, hogy ott bent, a Richter kockaszerű házban haldoklik az asszony, akinek az a bűne, hogy a természettől rendelt kötelességét teljesítette...

Talán orvos is lesz a vonaton. Orvos, aki nem fogja megérezni, hogy a kötelessége ide szólítja. Nem fogja tudni, hogy abba kell hagyni a szivarját, megrántani a vészféket, rohanni egy emberélet megmentésére. És azt kellene mondani:

— Hát nem látjátok, hogy nekem meg kellett állítani a vonatot? Hát nem látjátok, hogy milyen iszonyatos itt a veszedelem? Ha ez a vonat elszalad itt az őrház mellett, kioltja ennek az asszonynak az életét...

És az orvosnak igaza volna, ha így szólna. De honnan tudja az orvos, hogy bent haldoklik egy asszony? Neki kellene tudtára adni, rá kiáltani:

— Atyámfia, embertársam, hát nem látod, nem érzed, hogy neked itt kell lenned?

odaadással tett évek hosszú során. Tartsa meg a mindenható az Ön erejét teljes frissességében császára és hazája számára. Vilmos I. R.

Miért bukott meg Schönaich.

(A képviselőház ülése.)

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 16.

A képviselőház ma — két napi szünet után — folytatta a névszerinti szavazásokat. A véderőreform nem került ma sem szóba, csak annyiban, hogy az ülés végén Györffy Gyula interpelláció formájában szóvá tette a közös hadügyminiszter lemondásáról szóló híreket, a mire a miniszterelnök nyomban cáfolattal válaszolt.

Az ülésen Kabos Ferenc elnökölt. Bemutatta az elnök Keeskemét város fölíratát, mellyel megköszöni a képviselőház részvétét és a képviselők adakozását. Somogyvármegye, Temesvár és Selmecbánya fölíratát az obstrukció ellen a jobboldal nagy éljenzéssel fogadta. Az ellenzék viszont a battonyai, bánhegyesi, tornyai és aradi népgyűlési fölíratokat éljenezte meg, amelyek a katonai javaslatok ellen tiltakoznak. Ez utóbbi fölíratoknak a bizottságokhoz való utasítása dolgában Beck Lajos ellenindítványt tett s erről holnap névszerinti szavazás lesz.

Tóth János, Déry Zoltán és Kelemen Béla szabadságkérését a Ház többsége névszerinti szavazással megtagadta.

A Ház ezután rátért az interpellációkra.

Györffy Gyula Schönaich közös hadügyminiszter lemondása tárgyában terjeszt elő interpellációt. Egyes újságok olyan magyarázatokkal kísérték ezt a lemondást és ennek okait, amelyek alkotmányellenes befolyásokra engednek következtetni. Nem lehet föltenni a trónörökösre, hogy tullepje azt a kört, mely az alkotmány és a szokás szerint megilleti, a kormányt viszont felelősség terheli minden ilyen tullepéssel szemben. Kérde a kormányt, ha csakugyan érvényesült ilyen befolyás, milyen állást foglalt vele szemben, ha nem, miért nem cáfolta meg ezeket a híreszteléseket. Az új

De hogyan? Szeretne letérdelni a sínek közé, és felé emelni a karjait, könyörögni:

— Állj meg, vonat, állj meg!... Ne vidd el az asszonyom életét. A te kezében van az élete.

A loboncos fekete szörnyeteg azonban könyörtelen volna. Még az ő életét is kioltaná.

Már jön. Még egy perc és vége mindennek. A halál ott ólálkodik az ajtó mögött s ez a vonat elrohan azzal, aki egyedül segíthetne, egyedül állhatná utját a halálnak, hogy az ajtó mögül rávesse magát az asszony száraz testére s megfojtsa ott a piros-csikos vankosok között...

Egy perc és vége mindennek. Neki pedig kötelessége, ha a vonat veszedelemben van, vagy ha emberéletben tesz kárt, megállítani a vonatot...

Pedig most kétségtelenül kioltja egy ember életét. És már a következő pillanatban ott a patron a sinen...

Megáll a vonat. Az emberek egymást taszigálva, sikoltozva rohannak ki a kocsikból, finom urak és kényes dámák. Aki kijut a kocsiból, boldogan sóhajt föl: megmenekült. Csóka János pedig sir, jajgat:

— Orvost, orvost... meghal az asszony...

Az urak meg akarják verni, miért állította meg ilyen haszontalanság miatt a vonatot. Az ember pedig hiába kiabál, nincs senki, a ki segítene.

De reménykedik, hátha, hátha mégis van egy orvos ennyi ur között. Áll és vár még akkor is, amikor a vonat régen a másik háztárban jár...

hadügyminiszter vállalja-e a szolidaritást a véderőjavaslatokkal? S hajlandó-e a kormány a hadügyminiszter lemondásának okairól a magyar közvéleményt tájékoztatni.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök: A kormánynak tudomása van róla, hogy a közös hadügyminiszter szabadságot élvez, de hogy lemondott volna, arról semmi tudomása nincs, így Györffy további kérdéseire sem kell válaszolnia. Györffy közjogi fejtegetéseire csak azt válaszolja, hogy a véderőreform végrehajtása a honvédelmi miniszterre van bízva. Ha pedig a közös hadügyminiszter lemondása folytán a javaslatok sorsát az ellenzék veszélyeztetve látja, úgy cselekszik leghelyesebben, ha a lemondást megelőzően megszavazza a javaslatokat. (Élénk derűtség, éljenzés és taps a jobboldalon.)

Györffy Gyula fölszólalása után a Ház többsége a miniszterelnök választát tudomásul vette.

Csermák Ernő az 1870. évi II. törvényeikk végrehajtását sürgette a vidéki termény- és árucarnokok kebelében működő választott bíróságok szabályozása dolgában.

Elnök az ülést háromnegyed kettőkor beakasztotta.

Koleraeset Bécsben.

— Riadalom a császárvárosban. —

Távirati tudósítás.

Bécs, augusztus 16.

A császárváros ma a kolera rémhírre ébredt. Ma reggel a Ferenc József-kórházban kiszünetelt egy asszony, akin a bakteriológiai vizsgálat kétségtelen biztossággal az ázsiai kolera egy tipikus esetét állapította meg. Ez a hír tüneményes gyorsasággal terjedt el Bécsben. A külvárosokban már tömeges megbetegedésekről, epidémiáról beszélnek. Szerencsére ezek a hírb-írek nem felelnek meg a valóságnak. Az osztrák belügyminiszterium közegészségügyi osztálya azt a hiteles értesítést adta ki, hogy mindössze egy esetről van szó, egy Schwent Alojzia nevű ötvenéves munkásasszonyon konstatálták a kolera. A betegség eredetére indított vizsgálat még nincs befejezve. Egyébként minden óvintézkedést megtettek.

A mai napon Schwent Alojzia munkásasszonyon, aki Bécs tizedik kerületében a Leibnitzgasse 21. szám alatt lakik, megállapították az ázsiai kolera. Schwent asszony egy palackzárokészülék-gyárban dolgozott és ismételtén ólommérgezésben szenvedett. Augusztus 12-én éjszaka betegedett meg és másnap hajnalban szállították a Ferenc József-kórházba. Klinikailag semmiféle koleragyánú nem merült fel, a betegség tüneteiből ólommérgezésre következtettek kezelő orvosai. A beteget a belső beteg osztályában helyezték el, egy nyolcágas szobában, ahol rajta kívül még öt beteg volt. Schwent Alojziát csak tegnap délután tették be az elkülönített osztályba, ahol ma reggel koleragyánus tünetek között halt meg. A vizsgálat megdöbbentő eredménye: a szerencsétlen asszony ázsiai koleraiban pusztult el.

Az osztrák belügyminiszterium közegészségügyi osztálya az eset nyomán keletkezett rémes híresztelésekkel szemben a napilapok kérdészködésére a következő megnyugtató felvilágosítást adta:

Schwent Alojzia esete elszigetelve áll. A közegészségügyi hatóságok ma délelőtt fertőtlenítették a házat, ahol a kolerabeteg lakott, a kórházat és minden helyet, ahol csak megfordulhatott. Reméljük, hogy a gyors és erélyes intézkedésekkel elejét vesszük a kolera terjedésének. A lakosság körében volt némi izgalom, de délután már mindenki megnyugodott.

Merénylet a horvát bán ellen.

— Elhalasztott tárgyalás. —

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 16.

Mattauschek Emánuel gyógyszerész vasárnap reggel a dunaparti korzón megtámadta és inzultálta Tomasics Miklós horvát bánt. A vizsgálatot azonnal megindították s a büntető járásbírósnál ma tárgyalta az ügyet Wiener Sándor bíró.

Tomasics bán, s a tanúnak megidézett Chavrak Levin horvát osztályfőnök nem jelentek meg. A bán képviselőtében Dési Géza jelent meg, Mattauschek védője Polónyi Dezső volt.

A tárgyalás megnyitása után Aranyitzky királyi ügyész azt az indítványt tette, hogy Tomasics bán és Chavrak Levin távolmaradása miatt a tárgyalást napolják el, mert noha a vádlott beismerésben van, az ő és a sértett vallomása között eltérés van. Szükségessé teszi a tárgyalás elhalasztását az is, hogy törvényszéki orvosszakértő nincsen beidézve, a szenvedett sérülésekről fölvetett rendőrorvosi látélet pedig csak addig fogadható el, amíg az ellen a felek közül valaki kifogást nem tesz. Az ügyésznek az orvosi bizonyítvány ellen, annak határozatlansága miatt kifogása van s ezért a tárgyalás elnapolását és törvényszéki orvosszakértő kiküldését kérte.

Polónyi Dezső szerint kétségtelen, hogy a rendőrorvos által adott látélet hiányos, de ez nem lehet ok a tárgyalás elhalasztására, annál kevésbé, mert nem a vádlott volt az, aki országos ügyé fujta föl ezt a kérdést. Ily ügyeknél más szempontokra is tekintettel kell lenni. Az egész külföld — mondotta — Horvátország szeme is ide van irányítva, a hol ritkán látnak olyan példát, hogy a magyar igazságszolgáltatás gyorsanműködik. Nekünk lenne legkevésbé szabad a gyors elintézésnek útját vágni, hanem inkább az ügy sima lefolyását biztosítani. A bíróságnak nagyon egyszerű eszköze van annak elérésére, hogy a sértett a tárgyaláson megjelenjék, a mennyiben a bánt, meg nem jelenése esetén, panaszától elállottnak tekintheti. Indítványozza, hogy telefonon hívják meg a tárgyalásra a bánt és az osztályfőnököt, a kik a képviselőházban tartózkodnak, a rendőrorvos bizonyítványára vonatkozóan pedig kijelenti, hogy annak, mint közhatósági orvosnak, eskü alatt teendő vallomását teljes bizonyítéknak fogja elfogadni. A tárgyalást így rövid megszakítással folytathatják, a mi mellett méltányossági szempontok is szólnak, mert a vádlott nem budapesti ember és az ide oda utazás sok költséggel jár.

Dési Géza, a bán képviselője, a bizonyítás kiegészítésére tett indítványt és kérte Accurti Milán zágrábi államügyész kihallgatását, akivel bizonyítani akarja, hogy amikor a cirkvenicai gyógyszerész elvonásának kérdése fölmerült, a vádlott pénzbeli kielégítést kapott, ezt meg is köszönte, magát teljesen kielégítettnek nyilvánította, másrészt pedig bizonyítani fogja, hogy a cirkvenicai gyógyszerész elvonása után még két más gyógyszerészt is kapott a vádlott és mindkét esetben teljes megelégedését fejezte ki az államügyész előtt. Intézkedést kér az iránt is, hogy Tomasics bán megjelenése alkalmával hozzá magával azt a levelet, amelyet a vádbeli cselekményt megelőzőleg két héttel intézett hozzá Mattauschek és amelyben megfenyegeti a bánt, hogy amennyiben a cirkvenicai patikát nem fogja részére újra engedelmessé, ott inzultálja, ahol találja.

Az ügyész hozzájárult Dési Géza előterjesztéséhez, a védő ellenben ellenezte Accurti beidézését.

A bíróság a tárgyalás elnapolása mellett törvényszéki orvos kiküldését rendelte el és Dési indítványainak is részben már most helyt adott. A többi dolgokban a legközelebbi tárgyaláson fog határozni.

A pápa betegsége.

— Féltik X. Pius életét. —

Távirati tudósítás.

Róma, augusztus 16.

A pápa betegsége a közelmúlt napokban világszerte aggodalmat keltett. Állapotának javulásáról kiadott kommuniké ugyan mindenütt megnyugtatólag hatottak, újabb azonban azt a hírt kolportálják, hogy a kommunikék nem fedik a valóságot. A pápa sokkal betegebb, mint ahogy azt a vatikáni hírek mondják és a javulás, amit olyan nagy örömmel fogadtak, nem olyan komoly és jelentékeny, mint ahogyan híresztelik.

Beavatott helyről a következőket mondják a pápa állapotáról:

— X. Pius pápa nagyon beteg. Sokkal betegebb, mint ahogyan a jelentésekből kitűnik. Az a jelentés, amit Petacci háziorvos tegnap közölt a diplomatákkal, hogy a javulás szemlátomást halad és hogy reméli a legrövidebb idő alatt való teljes felépülést, sajnos, nem felel meg a valóságnak. A háziorvos is megjegyezte, hogy a pápa állapota komoly, és hogy esetleges felépülése után hosszú ideig kerülnie kell minden munkát, még inkább minden felindulást. A pápa állapota azonban sokkal súlyosabb.

Öszentsége teljes felépüléséhez immár alig van remény. Régóta húzódó köszvény gyötri és ehhez most még komoly és súlyos szervi szivbaj is járult. A köszvényből eredő szivbaj veszedelmes komplikációja érte utól, a viz a sziv felé húzódik és a Vatikánban nagyon féltik a pápa életét, mert az orvosok szerint, szervezete nem állja ki, állapota nem engedi meg a lecsapolást. A pápa nagyon rossz színben van, étvágya minimális, csak nagy megérőltetéssel eszik és igen gyenge. Az életét nagyon féltik és a legközelebbi beavatottak szerint, a végzetes katasztrófa közelebb, mint ahogyan gondolnak.

Merry del Val biboros államtitkár nyilatkozatából is kiderül, hogy a pápa állapota több, mint komoly, nagyon veszedelmes. A diplomatákat informálta a pápa betegségről és ez alkalommal közölte, hogy a pápa betegsége igen kemoly és hogy állapotát súlyosítja az a körülmény, hogy folyton aggódik és idegessé teszi, hogy a betegsége miatt nem intézheti az államügyeket. A Vatikánban sokan vannak annyira pesszimisták, akik nagyon félnek egy nem is messze levő katasztrófától és már komolyan tippelnek a jövő pápára. Legtöbben Maffi bibornok nevét emlegetik. Maffi mindössze ötvenkét esztendő és a biborosok között egyéb erőnyei mellett, épen ezért van nagy pártja, mert a kardinálisoknak az a meggyőződésük, hogy egy életerős, aránylag fiatal, kemény ember kezeire kell bízni az egyház legfőbb vezetését.

TANÜGY.

(—) Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte Góndör Rezső szegedi állami polgári iskolai helyettes tanítót a lippai állami polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítóvá.

Reverenda és a köpenyeg.

Vörös László Kristóffy lemondásáról.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 16.

Három napos szünet után ma ismét ülést tartott a képviselőház. A vitarendezőbizottság, mult heti határozatához képest az ülés egész idejét technikázással emésztette föl, úgy hogy a védőjavaslatok szóba se kerültek. Ugyanez fog történni a holnapi ülésen is.

Pénteken, a király születése napján nem lesz ülése a Háznak s nem lesz ülés szombaton sem. Így a hét végén újabb három napos országgyűlési szünet lesz.

A kormány tagjai mára nagyjából részben a fővárosba s Hédevény gróf miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter, Székely Ferenc igazságügyminiszter és Hazai Samu honvédelmi miniszter a képviselőház ülésén is megjelent.

A mai ülés végén szóba került a képviselőházban a hadügyminiszteri válság is. Hédevény gróf miniszterelnök Györfly Gyula interpellációjára oly értelmű kijelentést tett, hogy Schönaich hadügyminiszter hosszabb idő óta szabadságon van, de hogy lemondott volna, arról nincs tudomása.

Györfly Gyula interpellációjának előterjesztése közben incidens történt. Kállay Tamás munkapárti képviselő a Ház asztalához ülve hallgatva az interpellációt, s amikor Györfly Schönaich bukásának okait tárgyalta, közbeszólt:

— Nincs más baja, csak köszvényes!

— Mit szól mindig közbe? — Kiáltott itt rá Kállayra Kovácsy Kálmán Kossuth-párti képviselő. Menjen a helyére! Nincs joga ott ülni!

Kállay fölkel s átment a jobboldalra, majd onnét visszaszólt Kovácsynak:

— Majd lehuzom rólad a reverendát!

— Az én reverendámat akarod te lehuzni, — kiáltott vissza Kovácsy — amit én huszonöt éve becsülettel hordok? Én nem forgattam köpönyeg, mint te. Ha velem akarsz kikötni, vigyázz, mert úgy ellátom a bajodat, hogy olyat még nem láttál.

Az elnök csöngetése vetett véget az ingerült párbeszédnek. Mikor azután a miniszterelnök megadta válaszát, Kállay odament Kovácsy Kálmánhoz s valamit mondott neki. Izgatott szóváltás támadt köztük, de Csermák Ernő, aki közvetlenül mellettük fölkel, hogy megkezdje interpellációját, vállon fogta s szétválasztotta őket. Az incidens ezzel véget ért.

A Fejérváry-kormány volt belügyminisztere, Kristóffy József a minap kijelentette, hogy eddig tűrte a sajtó támadásait, tovább azonban nem fogja tűrni. A támadó cikkek szerzői ellen sajtópört fog indítani, s a hazaárulás vádjával szemben be fogja bizonyítani, hogy már lemondott a miniszterségről, a mikor a parlamentet szétkergették. A B. N. tudósítója ebben az ügyben kérdést intézett Vörös Lászlóhoz, a Fejérváry-kormány kereskedelmi miniszteréhez, aki kijelentette, hogy szó sincs róla, mintha Kristóffy előbb távozott volna, mint a kabinet többi tagja.

Politikai körökben élénk feltűnést keltett az így támadt ellentét. Vörös László így nyilatkozott:

— Nekem teljesen mindegy, hogy Kristóffy dicsekszik és mosakszik. Beszél intimitásokról, olyan dolgokról, a melyek a Fejérváry-kabinet legbensőbb ügyei voltak. Ebben soha sem fogom követni. A mi a kabinetben történt és a mi a lemondást illeti, illetékesen csak Fejérváry Géza báró tehetne nyilatkozatot. Más bírót, mint a lelkismeretemet nem ismerem. Hogy lemondott-e Kristóffy, vagy nem, egyelőre nem kívánom nyilvánosság előtt megállapítani. Lányi Bertalan volt igazságügyminiszter egy-két nap mulva a fővárosba érkezik, akkor meg fogjuk beszélni, vajjon Kristóffy nyilatkozata dolgában keressük-e a nyilvánosságot.

— Megkérdeztem Fejérváry bárót, — mondta a volt kereskedelmi miniszter — aki azt válaszolta, hogy nem foglalkozik a kérdéssel, nyilatkozatot pedig nem hajlandó tenni.

Kristóffy József véleménye így hangzik:

— Nem Vörös Lászlónak mondtam le,

mit tudhatja tehát ő, mikor történt a lemondás. Különbösen állom és fenntartom nyilatkozatomnak minden szavát és kész vagyok bizonyítani.

Komárommegye törvényhatósága mai közgyűlésén Versec városának az obstrukció ellen hozott határozatát tárgyalták és a közgyűlés 35 szavazat ellenében óriási többséggel elhatározta, hogy Versec város átíratásával teljesen egyetért. — Ugyanez elhatározta Szepes vármegye törvényhatósága is 68 szavazattal 11 ellenében, hogy az obstrukció ellen feir a képviselőházhoz.

Szegedről táviratozzák: Kelemen Béla dr. Kossuth-párti képviselő Szegeden az alsótanyán tegnap beszámolót mondott a kevés számú hallgató előtt fejtegette az obstrukció okait. A beszámolóra meghívták Gerliczy Ferenc báró országyűlési képviselőt is, aki azonban nem jelent meg, hanem levélben mentette ki magát, a melyben élesen állást foglal az obstrukció ellen.

Baron tanár halála.

— Meghalt a „goromba“ professor. —

Távirati tudósítás

Budapest, augusztus 16.

A fővárosi zsidó kórháznak negyedszázadnál régebben működő főorvosa, a kiváló sebész Baron Jónás dr. egyetemi magántanár ma délután szívszélhűtésben hirtelen meghalt lakásán, az Erzsébet-tér 18. számú házában. Kiváló tudós volt, egyike a legjelesebb sebészeknek, a kinek munkájáról csodákat regéltek. Orvosi rendelőszobája bucsujáró hely lett, a melyet el-leptek a betegek. A tanárról, praxisáról és a betegekkel való bánásmódjáról egész csomó anekdota került forgalomba, a melyek hűen tükröztették vissza ellentmondást nem tűrő modorát, rövid, de határozott föllépését betegeivel szemben. Halála kiterjedt fővárosi családot borít gyászba s ebben a szomorúságban a családon kívül igen sokan osztoznak, a kiknek Baron Jónás dr. adta vissza az életet és az egészséget.

Junius 1 én Baron Jónás dr. egész családjával nyaralni ment. Családjá Siófokra utazott, ő maga pedig Karlsbadba ment három heti kúrára. Junius 21 én tért haza s azóta egyedül lakott az Erzsébet tér 18. számú házában. Rendes szokása szerint mindennap hét órakor kelt s nyolc órakor távozott hazulról. A délelőttöt a zsidó kórházban töltötte s csak két óra után szokott hazatérni.

Ma reggel is a rendes időben kelt és nyolc óra tájban jókedvűen indult a kórházba, ahol az egész délelőttöt munkában töltötte. Epen egyik betegét, Weisz Mórt operálta, amikor hirtelen rosszul lett fogta el. Panaszkodott asszisztensének, Künsztler Mór dr. orvosnak, aki nem engedte tovább dolgozni s kocsiba ültetve a tanárt, hazakísérte lakására, Baron dr. maga vetkőzött le és ágyba feküdt, miközben asszisztense kiment a konyhába és meghagyta Takács Mária szakácsnőnek, hogy meleg borogatást készítsen a beteg fejére.

Az asszisztens ezután elbucszott a tanártól és eltávozott. A szakácsnő még bement gazdájához, aki mondotta, hogy tegnap este megfázott és valószínűleg a gyomrát is elrontotta dinnyével. Teát kért, amit azonnal meg is kapott és a szakácsnő kiment a konyhába, hogy az orvos utasítására a meleg borogatást elkészítse. Öt perc múlva, mikor visszatért, rémülve látta, hogy gazdájának fuldokló rohamai vannak s a hozzá intézett kérdésekre nem felel. Kirohant a folyosóra és orvosért kiabált, majd visszasietett a beteghez, aki csakhamar lehanyatlott ágyára s a következő percben meghalt. Azonnal megérkezett a közelben lakó

Wehrmann dr., aki azonban már csak azt tudta megállapítani, hogy Baron Jónás dr.-t szívszélhűtés ölte meg.

A halálhírről értesítették a tanár rokonait, akik közül elsőnek Berceller Imre dr. orvos jelent meg és intézkedett, hogy a szomorú hírt kiméletesen tudassák a Siófokon üdülő családtagokkal. A temetés dolgában egyelőre nem történt intézkedés.

Az elhunyt professor a sebészek régi iskolájából való volt, amely azt tartotta, hogy a beteget nem szabad áztatnia az orvosnak, hanem katonás őszinteséggel kell előtte megmondania az igazat. Akik ehhez az iskolához tartoztak, még mielőtt elaltatták volna a beteget, narkolizálták a maguk emberi érzését, a részvétet, amely szívükben élt. Az volt a hitük, hogy a betegnek tudnia kell, hogy milyen sors vár rá, mert akkor könnyebben engedelmeskedik az orvosi akaratnak. A modern sebészet megtagadta ezt a tanítást, tehát most már fölösleges vitatkozni arról, hogy helyes volt-e a maga idejében. Baron tanár ugyszólván utolsó képviselője volt a régi iskolának s egyesítette magában mindazokat az erényeket is, amelyek a régi mestereket feledhetetlenné tették.

A mellett, hogy a régi tradíciókhoz ragaszkodott, rendkívül eredeti egyéniség volt. Szívének jóságát az mutatja legjobban, hogy valami naiv, meleg humor áradt ki a lelkéből. S mint minden különös és eredeti egyéniséghez ő hozzá is tömördek anekdóta tapadt, persze sok olyan is, amelyet úgy ragasztottak rá jókedvű adakozók, akik másképp nem tudták megtalálni a gazdáját egy-egy vidám történetnek.

Egyik leghíresebb esete az volt, amikor az ambulancián kiadta a parancsot, hogy a betegek már az előszobában vetkőzzenek le s úgy menjenek be hozzá, hogy gyorsabban végezhesen velük. Akkor történt, hogy a sok pőrere vetkőzött beteg között betoppant a rendelő szobájába egy hosszú szakállú öreg ember, aki tetőtől talpig föl volt öltözve.

— Monjen ki és vetkőzzék le! — kiáltott rá Baron professor, amikor megpillantotta.

— De tanár ur! — szólt csodálkozva az öreg. — Én kérem...

— Egy szót se többet! — ordította mérgesen a professor. — Monjen ki és vetkőzzék le.

Az öreg ember álmélkodva rázta a fejét, de szót fogadott. Valami olyasmit gondolhatott magában, hogy a híres professzornak megártott a sok tudomány. Amikor aztán lehányta magáról oda-künn a ruhát, megint visszacompolygott a rendelő szobába.

— Mondja meg gyorsan, hogy mi baja van! — szólt kemény hangon a tanár.

— Hogy nekem mi bajom van? — felelte az öreg. — Nekem hála Istennek, semmi bajom sincs, én a Chevra Kadisa szolgálja vagyok s a tagsági nyugtát hoztam el a tanár urnak.

Csakugyan a kezében lobogtatta a fehér ódulát s illő tisztelettel letette az asztalra. A professor fizetett s ezzel vége volt a rendelésnek.

Egy másik anekdóta arról beszél, hogy miképpen szabta meg a mértéket egy lipótvárosi bankár gyógyulásának. Hetekig járt a beteg bankárhoz s a mikor a látogatása véget ért, a bankár fia mindig kikísérte az előszobába. Ott kérdezte meg tőle, hogy milyennek látja az öreg ur állapotát s mielőtt elbucszott volna, mindig megkínálta egy-egy kővér havanna szivarral. A beteg napról-napra jobban érezte magát. A mikor már fölkelte az ágyból s a karosszékre telepedett, a fiatal ur ismét kikísérte a professzort az előszobába, de most már nem havanna szivarral, hanem közönséges trabukóval kedveskedett neki. Baron professor, megforgatta ujjai közt az olcsó szivart s mosolyogva mondta:

— No, annyira jól még nincsen a beteg! Még legalább is Tisza-szivart kell kapnom.

Az ifjú gavallér elröstelte magát s másnap már ismét a havannás skatulyába nyult, a mikor bucsuzott az orvostól.

Egy jómódu vidéki kereskedő járt egyszer a lakásán. Nagyon betegnek érezte magát s a nagyhirű sebészhez fordult, hogy gyógyítsa meg. Baron megvizsgálta és megmondta neki kerekén, hogy veszedelmes operációt kell elszívnie. Lehet, hogy meggyógyul, de az is lehet, hogy belepusztul.

— Menjen haza, jó ember, — tette hozzá szeliden, — s intézze el a dolgait, aztán jöjjön vissza, hogy megoperálhassam. Az operációért pedig háromszáz forintot fog fizetni.

A jó ember csakugyan hazautazott s otthon megmagyarázták neki a barátai, hogy bolondot csinál, ha ennyi pénzt fizet az operációért. Azt tanácsolták neki, hogy feküdjék be egyszerűen a zsidó kórházba s Baron professor ott ingyen köteles megoperálni.

A beteg megfogadta a jó tanácsot s másnap már ott feküdt a zsidó kórház sebészeti osztályán, a melynek Baron professor volt a főorvosa. A mikor a professor rendes vizitjét tartotta, már messziről észrevette a gazdag páciens, aki tudni akart járni az eszén. De egy pillantással se árulta el, hogy már látta valahol. Oda állt az ágya elé s közömbös hangon kérdezte tőle, hogy mi baja van. A ravasz férfiú töviről-hegyire elmondta újra a betegsége történetét. Baron szó nélkül hallgatta végig, aztán odafordult az asszisztenséhez, a ki mellette állt és komor arccal mondta neki:

— Asszisztens ur! Ezt az embert holnap reggel meg fogja operálni, De figyelmeztetem, hogy jól vigyázzon, nehogy megint melléje vágjon, mint a minap.

A beteg fölajdult a mikor ezt az utasítást hallotta. Összetett kézzel könyörgött a professzornak, hogy ő maga végezze el az operációt, szívesen fizet akár mennyit.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi borbélyok és fodrászok táncvigalma a városligetben. Az aradi borbély és fodrász mesterek szövetsége a szakmabeli ifjúsággal karöltve a hó 22-én (kedden este) táncmulatságot rendez. Tekintettel arra, hogy a mulatságot az aradi országos borbély és fodrász-kongresszus vendégeinek tiszteletére rendezik, a vigalmi bizottság úgy határozott, hogy belépődíjat nem vesz, önkéntes adományokat azonban elfogad s azt a kongresszuson létesített országos intézmények rendelkezésére fogja bocsátani. A rendező bizottság úgy határozott, hogy kedden este 6 órakor zárnak. Felkérjük mindazokat, akik a mulatságra meghívót még nem kaptak s arra reflektálnak, az ipartestületi titkárhoz forduljanak, ki készségesen küld meghívót, mely egyszermind belépődíj is. Tekintettel arra, hogy a kongresszusra 350 vendég (sokan nejükkel) jelentkezett, meghívót csak korlátolt számban küldtek.

(=) A Kürtösi Önkéntes Tűzoltó-Testület a Kürtösi Iparos Olvasóköri karöltve saját alapjuk javára, augusztus 20 án a fatelep melletti telken, zártkörű művészestélyt táncvigalommal, tombola, konfetti-eseta, szerpentin-tánc és világpostát rendez.

A nagyságos képviselőné kihág.

— Philip Jánosné lefölezött teje. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 16.

Az ujaradi képviselő ur a képviselőházban hallgat, mint a turnus egyik szerény tagja. A felesége pedig az aradi piacon tejet-vajat árul. Hogy melyikük üz hasznosabb foglalkozást, arról lehetne vitatkozni, sőt azt hiszem, a politika ellenségei közül sokan akadnak, akik a képviselőné öngyűlöletét mesterségesen határozottan produktívabbnak tartják.

A két foglalkozás között azonban a feleségé a nehezebb. Több szempontból az. Philip János nyugodt lelkiismerettel hallgathat a Házban a hallgatásának senki kárát nem vallja. A feleségének azonban már nem szabad szótlannul ülnie a piacon, mert akkor az élelmesebb konkurensek elhívják előle az összes kundsáftokat. A Ház ülése csak 10 órával kezdődik, ellenben a piacon az aradi ülés már reggel négy órakor. A képviselő ur tehát egész bátran aludhat bele a délelőttbe s ha el is késik az ülésről, az sem lesz olyan nagy baj, sőt tovább megyünk: néhány optimista szerint akkor is megtartják a Ház ülést, ha Philipp János képviselő ur nem is jelenik meg. Azért a képviselői napidij csak kijár, viszont határozottan egészségesebb azt a két órát sétálva eltölteni, mint ülve egy oly teremben, ahol igen szerencsés esetben két háromezren vannak.

Már a piacról elkészni, de pláne elmaradni, az zsebbevágó dolog s mint ilyen, nem táncos.

Kádi Pász, ahogy a képviselő ur feleségét földieit hívják, sokkal jobb üzletasszony, semhogy ilyesmit megtenne. Kádi asszony felkel már korán reggel s fejére téve a kosarat, három óra tájban utban van Arad felé. Szinte úgy áll a dolog, hogy nem szégyenli, hogy a férje képviselő, viszont a többi kartársnők nem is vesznek ugyszólván tudomást a dolgról, nem is szólítják őt „nagyságos asszonynak”, holott ez a címzés kijárna neki.

Szóval Kádi Pász nagyságos asszony életrendjén nem változtatott semmit az a tény, hogy férjét képviselőnek választották. Sőt talán nem is tartja azt hasznos befektetésnek, hisz a Fetter Hans még azt sem tudta kicsinálni, hogy a feleségének ne kelljen naponta két krajcár helypénzt és 3 krajcár hidpénzt fizetni.

A képviselő ur felesége tehát ép olyan tarkakötényes, szatimbluzos és hangos kofa, mint a többi. Annak, hogy ő nem akar kiválni a többi közül, ma is tanujelét adta: kihágást követett el, épen olyan apró kis machinációt, amelyet a többiek szoktak. Már évtizedekkel ezelőtt rájöttek arra a nagy gazdasági tételre, hogy a tejet otthon lefölezni, s azután a piacon mint teljes tejet eladni, igen hasznos dolog, mert a nyereséget lényegesen növeli. Az egyedül kollektív ennél az egyszerű eljárásnál csak az, hogy a hatóság is rájött erre az igazságra (az igaz, hogy jóval később, mint a kofák) s betiltotta, sőt bünteti. De büntetni az embert legfeljebb három négyszer van alkalmunk, míg a tejet lefölezni mindennap lehet. Philip Jánosné így nem találta inkompatibilisnek se a kofasággal, se a képviselőnésséggel azt, hogy ő a tejet lefölezzék. A rendőrorvos azonban nem így gondolkozott s lefoglalta a tejet, melyet a képviselőné árult azért, mert nem volt rajta a kannán a szokásos „Lefölezött tej” felirat.

A képviselőnének a rendőrséggel gyűlt meg ilyformán a baja. Azzal védekezett ugyan, hogy a kannán rajta volt a felirat. De elszomorodott szívvél konstataálhatta, hogy a kanna egy cseppet sem hasonlít a közvéleményhez. A közvéleményre ugyanis lehet pró és kontra hivatkozni, de a kannán rögtön meg lehetett állapítani, hogy a felirat nincs

rajta! Így a képviselőné kihágásért el fogják ítélni 10—20 koronára. Sajnos, az ítéletet végre is lehet majd hajtani, mert Philip ur immunitását — ugye milyen rosszak a törvények — nem lehet kiterjeszteni a nagyságos asszonyra.

Az edelényi gyilkosság hiteles története.

— Elmondja: a rablógyilkos. —

Távirati tudósítás.

Miskolcz, augusztus 16.

Egy heti szakadatlan vallatás után megtört és beismerő vallomást tett Regula Ede. A nyomozás tehát mindjárt elejétől fogja a helyes nyomon haladt. Kezdve onnét, hogy Bulovszky Gusztáv főügyész helyettes kikötöttatta a Boldva medréről a gyilkos szerszámot, a véres fejszét, a nyomozás bizonyítékok nélkül bár, de logikus következtetések által támogatva, egyre szorosabban fonta a kötelet a vézna asztalossegéd nyakára. Regula, hogy esetleg alibit tudjon igazolni, a gyilkosságot megelőző délután Edelényből vonaton Miskolcra utazott, éjjel kocsin tért vissza Edelénybe s ugyancsak kocsin ment vissza Miskolcra a gyilkosság után. Ezt megállapította a csendőrség, egy hét alatt számtalan részbizonyítékot hordott össze és mintegy szuggerálta a gyilkost a beismerésre.

Regula vallatásának módszere nem egyezik a modern büntetőjog szellemével, nem is mondható humánusnak, de a lényeg mindenestre az, hogy eredményre vezetett. A csendőrség módszere az volt, hogy nem adott pihenőt a gyanúsítottnak, szakadatlanul, ugyszólván éjjel nappal vallatta és minden egyes vallatásnál egy-egy újabb bizonyítékot tárt elő. Amikor már elfogytak a terhelő adatok, Regulával megsejtette a csendőrség, hogy tetemre akarja hívni. Az volt a terv, hogy a gyilkost kiviszik a temetőbe, a Czeisler házhoz és ott a gyilkosság színhelyén vallatják. Tegnapelőtt este nyolc órakor már nem bírta tovább a vézna, de rendkívül szívós asztalossegéd. Egyszerre csak megszólalt:

— Megmondom az igazat.

— Beszéljen! — szólt a csendőrmester.

— Bevallom, hogy én követtem el a dolgot.

Ezzel elhallgatott.

— Beismerem, hogy én tettem, — mondotta kis szünet után, de elégedjenek még ezzel, többet nem mondok.

Daosan lesütötte a szemét és elhallgatott. Többet nem lehetett belőle kivenni és Daróczy csendőrmester, aki nagy ügyességgel vezette tovább a nyomozást, nem is faggatta tovább.

Hétfőnéjjel tizenegy órakor, Daróczy csendőrmester ismét maga elé vezettette a gyilkost. Regula egészen meg volt törve, az arca sápadt volt, az ajkai reszkettek az izgalomtól, alig tudott a lábán állani.

— Nézze Regula, — mondotta neki a csendőrmester, — maga már beismerő a gyilkosságot, könnyítsen a lelkén és mondjon el mindent Figyelmeztetem, hogy töredelmes beismerésével sokat használ magának, amennyiben enyhébb büntetést remélhet.

Regula erre zokogni kezdett és leborult az őrmester elé a földre:

— Mindent bevallok őrmester ur, — zokogta. — Most már nem várok semmit. Jöjjön a halál.

Halkan, akadozóttan, helyenként elgondolkozva adta elő a rémes éjszaka történetét:

— Mind a hármam én öltem meg. Egyedül minden segítség nélkül, az én fejemre

száll a vérük. Bántársam nincs. Rajtam kívül senki se tudott rettenetes tervemről. Kérem, bocsássák ki a börtönből ártatlanul szenvedő apámat, menyasszonyomat, Zsóka Terézt és leendő apósomat, Zsóka Jánost. A gyilkosságot, a véres mézárást pénzért követtem el. Meg akartam nőülni, de nem volt hozzávaló pénzem. Ezért kellett a Czeisler-familiának elpusztulnia. A korcsmáros: sal jó viszonyban voltam, gyakran jártam hozzájuk, tudtam, hogy elszámolás előtt mindig van pénze a házban. Egyszer láttam, hogy Czeisler tárcájában egy ezerkoronás bankó is volt. A nagy pénz látása elszédített, elvette az eszemet, elhatároztam, hogy kivárom az alkalmas időt, megölöm és kirabolom a csárdásékat. Erre augusztus ötödikét, szombat éjszakát találtam a legalkalmasabb időpontnak. Szombat délután ugyanis látogatásban voltam Czeislerék-nál és láttam, hogy két-három darab bankót tettek az egyik éjjeli szekrény fiókjába. Pillanat alatt elhatároztam, hogy még azon az éjszakán végrehajtom a tervemet. Kiirtom a korcsmáros-familiát.

— Körülnéztem jól, megjegyeztem magamnak minden tárgyat, minden ajtót és ablakot és elbucsztam. A korcsmáros barátságosan megrázta a kezemet:

— Remélem, nemsokára viszontlátjuk!

— Remélem én is — mondtam remegve és eltávoztam, mert félttem, hogy izgatottsággal elárulom magam. Egyenesen a vasúthoz siettem — ezt feltűnően tettem — és elutaztam Miskolcra, hogy szükség esetén alibit tudjak igazolni.

Rövid szünet után tudta csak a vallomástól felizgatott Regula elbeszélését folytatni:

— Mielőtt elutaztam volna, hazasiettem a fejszéért, amelylyel a gyilkosságot akartam elkövetni. Az az a fejsze, amelyet a Boldva medrében megtaláltak. Miskolcon kocsit fogadtam és még az éjszaka folyamán visszamentem Edelénybe. Körülbelül tizenkét órakor értem a faluba és egy óra múlva már hozzáláttam a dolgomhoz. A csárda pincéjének a szelelő-lyukát kitágítottam, bemásztam a pincébe és várakoztam. Mikor már azt gondoltam, hogy mindenki alszik a házban, fölmentem a lépcsőn a konyhába. Onnét ablak nyílik abba a szobába, amelyben Czeisler Henrik szokott hálni, mióta vendégségben volt nála a huga. Benéztem az ablakon és láttam, hogy Czeisler ágya mellett, az éjjeli szekrényen ég a lámpa. Tisztán kivethettem, hogy Czeisler nyugodtan szendereg. Mellette a széken könyv és újság volt, valószínűleg olvasott még lefekvés után. Iszonyu izgalom fogott el. Egy pillanatig haboztam, hogy végrehajtsam-e szándékomat, a lábaim szinte megmerevedtek, de a töprengés nem sokáig tartott. Eszembe jutott, hogy jövöm, egész boldogságom függ ettől az éjszakától, gondoltam, nem is jöhetnek rá, hogy én vagyok a gyilkos és mindez tettemre sarkalt.

— Elszántan benyitottam Czeisler szobájába és egyenesen a korcsmáros ágyához léptem. Czeisler mélyen aludt és a szomszéd szobában levő alvó nők se riadtak föl. Fölemeltem a baltát és egymásután kétszer lesujtottam Czeisler fejére. Czeisler elszédült és fájdalmában jajgatni kezdett. A zajra fölébredt a felesége, aki a szomszéd szobában aludt és kijött. Mikor ezt észrevettem, hozzáugrottam és a fejszémmel őt is kétszer vagy háromszor fejbevágtam. Borzasztó volt. Alig végeztem az asszonnyal, fölébredt a leány is. Rásujtottam baltámmal, de félttem, hogy Czeisler még mindig nem tettem ártalmatlanná, kirohantam a másik szobába, kétizben újból lesujtottam Czeislerre, végül még két baltacsapást mértem a leányra... Ezzel kivégeztem a családot. Mialatt

a vér folyt mindenfelé s a szerencsétlen emberek kínosan nyöszörögtek, én kiszedtem a pénzt az éjjeli szekrény fiókjából: két ötven koronást és egy százkoronát. Azután eltávoztam. A ruhám csudálatosképen nem vérződött be a borzasztó munkánál, csak a kezem volt véres. Megmostam a kezeimet a Boldvában; a fejszét beledobtam a vízbe és úgy, amint voltam, visszautaztam Miskolcra. Ugyanebben a ruhában voltam, amelyben most. A többit már tudják.

Regula, amikor vallomását megtette, a kimerültségtől szinte összeesett. Csendőrök vitték vissza a cellájába, ahol most nyugodtan várja további sorsát. A gyilkos egyelőre Edelenyben van, holnap délután fogják beszállítani a miskolci ügyészség fogházába. Holnap a helyszíni nére utazik *Bulyovszky* Gusztáv főügyész helyettes és *Mikecz* János vizsgálóbíró és végleg be fogják fejezni a nyomozást. Miután kétségtelen, hogy *Regula* Ede egyedül követte el a gyilkosságot, büntársai nincsenek, a csendőrök *Regula* Ede édesapját, a menyasszonyát *Zsóka* Terézt és annak apját *Zsóka* Jánost ma szabadon engedték.

A törvény szerint, aki embert előre megfontolt szándékkal megöl, az halállal büntendő. *Regula* Ede sem fogja elkerülni a kötelelet, ez most már az általános vélemény.

Áthelyezték az aradi főállatorvost.

— Rákóczi és Kellner távozása. —

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 16.

„A földművelésügyi miniszter áthelyezte *Kellner* Gyula m. kir. főállatorvost, Aradvármegye törvényhatósági állatorvosát Szássebesre járási állatorvosnak“.

Ez a hír még abban az esetben is feltűnést kelthet, ha egyáltalán semmit sem tudunk az áthelyezés előzményeiről, mert nem mindennapos dolog, hogy főállatorvosi tisztségről járási állatorvosnak nevezzenek ki valakit. Ismeretesek azonban azok az áldatlan ellenségeskedések, melyek ezt az áthelyezést megelőzték és egyuttal elő is idézték. Sok izgalmat keltett *Kellner* főállatorvos és *Rákóczi* József volt aradi járási állatorvos ellenséges viszonya, amely egymás ellen kölcsönösen tett panaszokban, feljelentésekben éleződött ki annyira, hogy *áprilisban Rákóczit, most pedig Kellnert helyezte el a miniszter Aradról.* A főállatorvos áthelyezését fegyelmi eljárás is előzte meg, amelyhez részben *Rákóczi* József is szolgáltatott adatokat.

Válóságos regény az, ahogyan az emberi sorsokat kuszáló véletlen szeszélyéből ennek a két embernek élete egymáshoz fűződött és egymással szemközt állott.

Most, hogy a két áthelyezéssel *Rákóczi* Liptószentmiklósról, *Kellner* pedig az ország másik szélére Szássebesre került, talán végleg be is fejeződött a küzdelem, amelyben csaknem existenciák pusztultak el. Miután azonban jól tudott dolog, hogy egyrészt *Rákóczit* a főállatorvos intenciójára helyezték el Aradról, másrészt a mostani áthelyezésben meg *Rákóczi* ért el eredményt, az *Aradi Közlöny* munkatársa érdeklődött a kettős áthelyezés előzményei iránt.

Rákóczi József — amint említettük — április óta Liptószentmiklóson teljesíti a járási állatorvosi teendőket. Váratlanul, csaknem márról-holnapra kellett Aradról távoznia és családja: felesége és négy gyermeke ma is itt él Aradon. A Szabadság-tér 3. számú ház második emeletén lakik a család a családfő nélkül. *Rákóczi* Józsefné, aki kevéssel férje áthelye-

zése előtt nyitott modernül berendezett szabátszati és varró-tanintézetet lakásán, ezeket mondott el az *Aradi Közlöny* munkatársának:

— Bizony nekem örömhír *Kellner* főállatorvos áthelyezése — szölt egyenes őszinteséggel az uriaszony.

— Neki köszönhetjük, hogy anyagilag, erkölcsileg sokat szenvedtünk, hogy én gyermekeimmel itt küzdök a megélhetésért, férjem pedig két napi vasuti utra él tőlünk. Régi története van ennek. Amikor kezdődött, 16–17 év előttelehetett, még az uram csak udvarolt nekem. Akkor *Félegyházán* volt városi állatorvos é is, *Kellner* is. Sokszor elmondta az uram, tehát jól tudom, hogy mivel kezdődött a viszálykodás közöttük. Férjem mételyes juháját kobozott el a félegyházai mészárosoktól, de *Kellner* egyszerűen visszaadta a mételyes máját. Erre férjem a félegyházai rendőrfőkapitányhoz fordult panasszal és a főkapitány neki adott igazat. Ettől kezdve *Kellner* haragosa volt férjemnek. Nagyobb baj nem történt, mert mi hamarosan elmentünk *Félegyházáról*. *Lugoson* lett férjem megyei állatorvos és 1901-ben állami szolgálatba lépett. Ugyanez az állami állatorvos lett ekkor *Kellner* is. Mi *Orosházán* voltunk legutóbb. Négy gyermekünk született, akik meg is nőttek, iskoláztatásunk sokba került úgy, hogy férjem áthelyezését kérte nagyobb városba, ahol a gyerekek középiskolába járhatnak. Így kerültünk *Aradra* három év előtt. Különös véletlen következtében a hivatalos lapnak egy és ugyanazon számában volt férjem aradi áthelyezése és *Kellner* Gyulának ugyan-csak *Aradra* főállatorvossá kinevezése. Nem sok kedvünk volt ezek után *Aradra* jönni. Mondtam is a férjemnek:

— Inkább vonja vissza az áthelyezési kérelmet, tegyen valamit, csak *Aradra* ne menjünk. Kerülje ki *Kellnert*, hiszen tudja, milyen ellensége magának.

De férjem azt mondta, hogy most már nem tehet semmit. Eljöttünk *Aradra*. Mindjárt az első évben megkezdődött a régi ellenségeskedés. *Kellner*, aki most felettese volt férjemnek, élt helyzete előnyeivel és ahol csak lehetett, kifogásolta férjem tetteit. Én tudom legjobban, hogy mennyit türt férjem.

— A családomért teszem — mondotta mindig. De végnélküli türelme neki sem volt. Évről-évre rosszabb lett a viszony közte és a főállatorvos között. Hol a főállatorvos tett panaszt ellene, hol ő *Kellner* ellen. *Kellner* a főszolgabírónál, főispánnál tett — azt hiszem csak szóbeli — jelentéseket férjem ellen és mindenáron arra törekedett, hogy férjemet elhelyezzék *Aradról*. Célját el is érte. Épen husvét vasárnapján küldte maga *Kellner* hozzánk az áthelyező rendeletet. El volt rontva az ünnepe, mert pár hónappal előbb megígérték a miniszteriumban férjemnek, hogy nem helyezik el *Aradról*. Ebben a reményben februárban nagyobb lakást vettünk bérbe és varrótanintézetet nyitottam. Tavaly tanultam meg a szabátsvarrást *Budapesten*, hogy ezzel is segíthessek férjemnek a családfenntartásban.

Most azután így élünk. Férjem *Liptószentmiklóson*, otthon nélkül, magára hagyatva, én pedig a drága lakás terhével, a gyerekekkel itt küzdök *Aradon*. Férjemnek azt mondták, hogy előkelő helyről eredő és politikai okokból respektábilis közbenjárásra helyezték át *Aradról*.

— Hogy *Kellner* áthelyezésében mi része van férjemnek, nem tudom.

Eddig *Rákócziné* nyilatkozata. Mint értesülünk, fegyelmi eljárást azért indítottak a volt főállatorvos ellen, mert sertésvészes sertések szállítását elnézte, s kellően nem ellenőrizte. Ebben *Rákóczit* kihallgatták, még mostanában is táviratban hívták kihallgatásra.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A „Jövő.“ A Franyó Zoltán szerkesztésében félhivonként *Aradon* megjelenő szépirodalmi, társadalmi és kritikai szemle 13–14 száma most jelent meg, gyönyörű kiállításban, új *Peter Behrens*-féle betűkkel nyomottan, *Willi Geiger* művészi címlaprajzával és az alábbi értékes és előkelő tartalommal: *Olasz Pál*: Hamis cégér alatt. — *Nil*: Titkolt dalok (Versek.) — *Karl Schönherr*: Hit és Haza (Dráma.) — *Kollányi Boldizsár*: Nyolc magyar festőművész. — *László István*: Mikor a város álmodik (Vers.) — *Tarka* jegyzetek, kritikák, lapszemle teszik változatossá a lapot. Előfizetési ár: Egész évre 12 K., Félévre 6 K., Negyedévre 3 K. Egyes szám ára 50 fillér. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: *Arad*, *Rákóczi*-ut 11.

* A család kincse. Szébbnél-szebb elbeszélések, költemények, értekezések; szövegek, műmellékletek, könyvdiszkek tarkállanak a *Kultura* 9. számában. Valóságos diszkrétje irodalmunknak és művészi kincse minden család szalonjának. A *Kulturát* a holdadás, a fejlődés jellemzi. Szerkesztője a legszerencsésebb műziséssel válogatja össze témáit és képeit. Modern minden részében és finom minden ízében. A *Kultura* egész munkálkodása a szűztiszta irodalom és tökéletes művészet gondos, szerető ápolása. A 9. szám tartalma; *Consul*: Béke és *kultura*. *Büky György*: Öreg falu. *Havas Zoltán*: *Mary Kazack*. *Boros Ferenc*: A hugom sírjára. *Vajda Ernő*: A cseléd. *Ámon Vilmos*: Az idegasszony. *Bányai Károly*: Gyermekkori bűnök. *Boros Ferenc*: Két asszony. *Szigethy Edith*: A pillangó! *Zsirkay János*: Jegyzetek. *Harsányi Lajos*: Ősz van a nádon. *Palágyi Lajos*: Dramaturgiai tanulmányok. *Ifj. Remetey Dezső*: Nyári dal. *Falk Richard*: Intermezzo. *Komlós Aladár*: Zárkapu várak. *Andriška Károly*: Pijada. *Bacsó Béla*: Egy szomorú nap. *Szemző Pál*: Öngyilkos gondolat. *Hangay Sándor*: *Dacos* ének. *Köveskúti Jenő*: *Vízözön* és egyéb elbeszélések. *Ifj. Remetey Dezső*: *Allah Akbar*. *Hangay Sándor*: *Művészeti krónika*. *Képek*: *Lukácsy Lajos*: *Magdolna*. *Késő bánat*. *Első támadás*. *Első kísértés*. *Szalay Pál*: *Köveskúti Jenő* ex librise. *Könyvdiszkek*: *K. Fangh Dezső* és *Szalay Pál*.

* *Abrahám áldozata*. A biblikus képek korhű kiállításában világhírré tett szert a *Pathé* cég. Csak emlékezzünk vissza a *Jézus élete* című hatalmas drámára, mely a világ legtökéletesebben kiállított mozgófényképe, melynél csodálatra ragadja a nézőt a tömegek impozáns beállítása, a méltóságteljes, hangulatkelő drámai fenség és a művészi színezés. *Pathé* most egy újabb remekművét bocsájtotta az *Urania* színház rendelkezésére. *Abrahám áldozatát* mutatja be ez a gyönyörűen színezett kép nagyszerű eredetiségben. A bibliai dráma, mikor *Abrahám* mélyeséges vallásosságának bizonyítékául egyetlen fiát, *Izsákot* akarja az *Urnak* feláldozni, hatalmas drámai téma. A hagyomány ebben a képben életet nyer és *Pathé* bravuros rendezői talentuma talán egyetlen képnél sem diadalmasodik ilyen fölényvel, mint ennél a bibliai drámánál. Őszintén ajánlhatjuk az *Urania* gazdag új műsorát, melynek keretében utójjára kerül színpadra az edelenyi rablógyilkosság. A műsoron szerepel még *Girolami Rovettának* a kiváló olasz írónak *A gránátos* című drámája is, mely az olasz irodalomnak, de egyben az olasz kinematográfiának is egyik legnagyobb értékű produktuma. 175

* *Fehérek és feketék harca*. (Szenzációs felvétel az indiánok életéből.) Esemény a kinematográfiának az a szenzációs felvétele, amelyben a feketebőrűek s a fehérek elszánt harcaát mutatja be az aradi *Apolló*-színház. Az ötszáz méteres film élethűen adja vissza a legborzalmasabb harcokat. Magunk előtt látjuk, amint a fehérbőrűek orvul rátámadunk a farmokra s halálra gyilkolják őket. Izgalmas lovasattakok, örült hajszaék élénkítik a felvételt, amely mindvégig érdekesítő. E mellett a szenzációs kép mellett egy megkapó társadalmi drámát kell kiemelnünk az *Apolló* esütörtöki műsorából. Új élet a címe annak a hatásos drámának s a mesés szövege egy elzúllott embernek a becsületesebb életben való visszatérését rajzolja meg reális színekkel. A műsor többi képe is méltán megérdemli a közönség érdeklődését. Nem szabad elhallgatnunk azt sem, hogy *Pali*, a közkezdelt komikus pompás alakítással szerepel. 177

A földult korzó.

(Egy város, amely sohase készül el.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 16.

Legeslegszívesebb olvasó, ismered-e (pardon a tegeződésért) azt az érzést, amikor egy hónapi távollét után berobog veled a fiaker az aradi ügynevezett főtérre, amely a Boros Béni-tér, József főherceg- és Andrássy ut pompás összefonódásából európai nevezetességű avenüt alkot. Emlékeznek-e arra az ügynevezett nagytiszteletű benszülöttek, hogy végignézve a komoly bölintású fáktól szegélyezett aradi korzón, a tarka nyüzsgő csoportokon, az életnek örvendő csillogó asszonyseregen, valami rendkívüli érzés zsi bong végig az idegükön.

— Ez a kiálthatatlan, ez a bűnös rossz Arad mégis a legszebb város ezen a világon, — kiáltja a viszontlátás örömetől „röpöső” lelked.

Mélyen tisztelt publikum, én ma délben érkeztem meg a szülővárosomba miután bejártam a külföld egy részét a miután egy kis kulturosómör feszítette sz agyamat. Azzal a kedves gondolattal dobtam magam a gummikerekűbe, hogy na végre itthon vagyok, az enyém ez a szép nagy tér, enyém minden — pardon csak gondolatban — minden csodás asszonya, leánya s végre nem kell többet birokra kellni a goromba és piszkos olasz gondolatokkal, nem kell egy koronát adni egy vizes kávéért avas vajjal készített, kakastejjel sült kuglofjával... Itthon vagyok, újra élem a nyári ifjak aszfalt-szabadságát.

Önök, akik itthon tették meg kényelmesebb nyári körutjukat, bizonyára sejtik az én szomorú meglepetésemet. Az országos hírességű aradi szép asszonyok helyett az aradi korzón román napszámosokat találtam buzogni olyan kosztumben, amelynek darabja egy korona hetvenhárom fillér, amely a térdig ér és a francia sajtó egyszerűen villogó gatyának nevezi. Pedig nem az, nem villog, sőt ellenkezőleg: olyan barna, mint egy sötét kapuciner a Városi kávéházban. Városi kávéház? Hát az is létezik még Aradon?

A korzó mentén végig ballagtam és borongó lélekkel be akartam térni, be akartam menekülni a Városiba. Megmeredtem álltam meg, majd vissza néztem, amint ama bizonyos vándor a hegytetőn, Petőfiből a 217. oldalon. Az egész Andrássy-tér úgy feldúlták barbár kezek, mintha a kecskeméti földrengés stác-vizitát tartott volna Aradon. A korzó közepén az aszfaltok (a drága, a pótdót kiizzasztó aszfaltok) keleti kényelemben terpeszkedtek és az egész utvonulat mély sáncárok szelte át. Hogy a költők kedvenc poétikus hasonlatával éljek, ez a mély árok az Andrássy-téren és a József főherceg-uton vörös fonálként húzódott végig. Az utca gyöngyei, a osuda aradi nők elmenekültek, eltűntek, a publikum nem kíván buk-dácsolni a korzó barrikádjai között. Mivel a Városi- és Fehér Kereszt kávéház helyén pik-koló helyett gerendát szerviroznak kirántva, megpróbáltam elmenni a Központi kávéházba, meghúzódni a terras egy zugában. Marcona munkás kezek rekesztették el a bejáratot; a terras gyomrát ugyanis fölvtágták és geológiai kutatásokat végeznek benne: villamos kábel egyik vakbelét operálják. A föld fájalmában olyan kellemetlen gázt lehelt magából, hogy nemesak én menekültem el, hanem Rónai A. János is fűrgén áttelepedett a Hungáriába. Közben persze megfenyegette a tanácsot:

— Kártérítési pert fogok indítani a városi tanács ellen. Hogy mer a tanács az én terra-

szomon ásatni és a villamos kábelt vizsgálni. Az én terrasom az én váram és én a váramba nem engedem be a román munkásokat. Majd én megmutatom...

Es csakugyan megmutatta, előzékenyen megmutatta — a kabaré plakátjait. De én már nem voltam kíváncsi azokra se, én már elkábultam a földből kiáradó gázoktól. A szememet törölgetni kezdtem, hogy ébren vagyok-e? Egy messenger-boy épen akkor robogott arra. Megállítottam és adtam neki egy koronát.

— Csipjen meg fiam, föl akarok ébredni.

A boy elvette a koronát és megcsipett. Határozottan fájt. Konstatáltam, hogy ébren vagyok. Azután konstatáltam, hogy csakugyan Aradon vagyok. Ugyanis bejártam most fél-európát, a válogatott illatu Olaszországot is, de sehol se éreztem olyan kellemetlen szagot, mint az aradi gázé.

Ugrás

az aradi kórház ablakából

— Öngyilkosság lázas állapotban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 16.

— Ez a kórház megérett arra, hogy elpusztuljon — mondotta őszintén és meggyőződéssel Zimmermann Károly dr. az aradmegyei köz-kórház igazgatója az Aradi Közlöny munkatársának, aki őt ma azért kereste fel, hogy megkérdezze tőle, vajjon mi az igazság Karátson Teréz szomorú ügyében.

— Ha elég ápolónk lenne, akkor Karátson Teréz nem ugorhatik le negyven és fél fokos lázzal a belgyógyászati épület első emeletéről — szólott az igazgató.

A kérdés tudniillik az volt, vajjon Karátson Teréz hétfő este tíz órakor kiugrott-e a kórterem ablakán, vagy pedig úgy történt a dolog, amint három tanu vallotta: hogy a súlyos beteg leányt valaki ledobta az ablakból, aki az udvaron álló farakásra, majd onnan a földre esett és tegnap meghalt.

Akár így, akár amugy történt, szomorú dolog, hogy egy kórházban ilyesmi megeshetik azért, mert az ápoló személyzetegyszerre ötfelé van elfoglalva.

Igaz van az igazgatónak: az ilyen kórházban csak úgy lehet segíteni, ha elpusztítják a föld színéről és az egészet előlről kezdik.

A Karátson Teréz halálugrását pedig a következőkben mondjuk el:

Tizennyolc esztendő, csinos fiatal cseléd leány volt Karátson Teréz, akit ebben a nagy városban senki sem óvott, senki sem védett és megtörtént vele az, ami miatt már annyi tintát hiába fogyasztottak szociológusok, jogászok: egy előkelő családnál a „fiatal ur” abba a szerencsés helyzetbe hozta, hogy anyának mondhatta magát, de miután szülés előtt már szolgálatot teljesíteni nem tudott, kidobták a helyéről. A cseléd valami külvárosi napszámos lakásán szülte meg a gyermekét, kinek ereiben „uri vér csörgedez.” Gyermekágyi lázt kapott, sőt egyéb belső komplikációk is keletkeztek és negyven fokos lázzal vasárnap felvették a kórházba. Kinin porokkal kezelték a láz ellen és a belső forráság hőfoka hétfőre csökkent is, úgy, hogy a beteg jobban érezte magát.

Hétfő este tíz órakor a tizenháromas kórteremből elhívták az ápolónőt, hogy segítsekkor Karátson Teréz gyermekágyi lázzal kezelték a belgyógyászati osztályra, ahol kininnal történt kezelés után a láza csökkent. Az ilyen

ció nem tartott tovább két-három peronél. Az ápolónő visszatért a kórterembe és ijedten vette észre, hogy Karátson Teréz nincs az ágyán. A teremben még hat nehéz beteg fekszik. Egy öreg asszony kivételével valamennyi aludt.

— Hol van az ötös beteg — kérdezte az ápolónő az ébren lévő asszonytól.

— Nem tudom, hogy hová lett, de azt tudom, hogy felugrott az ágyáról, leszállt a földre, ott összeesett, majd ismét az ágyára ugrott. Többet nem tudok.

Tudni kell, hogy a belgyógyászati épület, — a III-as osztály — földszintjén van a IV. osztály, a bujakorosok beteg szobáival. Az itt fekvő betegek közül többen nyöszörgést hallottak a közvetlenül az ablakjuk alatt álló farakás mellől. Rögtön értesítették erről az ápolójukat, aki gyertyával kezében szaladt az udvarra és felkiáltott a belgyógyászati osztályra, hogy az ápolók jöjjenek le, mert egy beteg fekszik a földön. Az ápolók ezután Korányi dr. inspekciós orvost hívták el a helyszínére, aki megvizsgálta Karátson Terézt és intézkedett, hogy vigyék az elmeosztálynak egyik olyan osztályába, ahol a tett megismétlése nem lehetséges. A vizsgálat eredményeként megállapította, hogy a leányon külső sérülésnek nyoma nincs és saját bevallása szerint leugrott az ablakból. Az elmeosztályon feküdt tegnapig. Állapota nem javult és az éjszaka folyamán meghalt.

A kórház igazgatója reggel érkezett Aradra és a mikor értesült a dologról, azonnal jelentést tett a rendőrségnek és kérte, hogy indítsák meg a vizsgálatot s rendeljék el a hatósági boncolást annak megállapítására, vajjon a halál bekövetkezte okozati összefüggésben áll-e a kiugrással vagy kidobással?

Mert a kórházban tudniillik három leány azt mondotta el az ápoló személyzetnek, hogy előttük Karátson Teréz úgy nyilatkozott: Ledobtak az emeletről. Ez a három leány volt az, aki elsőnek vette észre, hogy a leány a földön fekszik. Állítólag, nekik azonnal elmondotta, hogy a terem ablakán át dobták ki az udvarra. Hogy kiesodák, vagy kiesoda arról nem szólott és ők sem tudnak felvilágosítást adni.

A rendőrség részéről Vidéki Gusztáv ügyeletes rendőrtiszt ma egész nap kihallgatásokat végzett a kórházban. Körülbelül tizenöt egybehangzó vallomás alapján megállapítható, hogy Karátson Teréz kiugrott az ablakon. A 13-as terem betegek közül csak egy volt ébren, aki azonban nem látott többet, minthogy a leány leugrott az ágyról. Noha az elhunyt öngyilkossági kísérlete után csakhamar magához tért és láza is csökkent és így ayműködése megközelítette a normális állapotot, senkinek egy szóval sem említette, hogy valaki akár egy ujjal is hozzányúlt volna. A helyszíni szemle adataiból is az következik, hogy ha tényleg mondotta volna annak a három leánynak, akik az esést észrevették, hogy kidobták az ablakon, akkor ezt csak deliriumában mondhatta, mert a kórház ablaka negyven centiméter széles falba van építve, alatta egy igen széles perem vonul el és a fal mellett a földön, körülbelül husz centiméternyire áll a két méter magas farakás. Ha tehát kidobták volna a beteget, akkor ezt csak úgy hajthatták volna végre, hogy két ember felemeli a magasba és közvetlen a fal mellett leejti. Mint azonban megirtuk, a leányt a farakáson innen találták.

Munkatársunk beszélt Zimmermann Károly dr. kórházigazgatóval, aki a következőket mondotta:

— Karátson Teréz gyermekágyi lázzal került a belgyógyászati osztályra, ahol kininnal történt kezelés után a láza csökkent. Az ilyen

Állapotban az öntudat még nem tisztá, mert a szervezetben lévő mérge még hat. A beteg a kórteremben elmondta, hogy öt elcsábították és a csábító elhagyta. Gyermeke sorsa miatt aggódik és ezért öngyilkos lesz. Tegnapelőtt este tíz órakor az ápolónőt Korányi dr. elhívatta, mert egy másik szobában lévő betegnek injekciót kellett adni. Míg az ápolónő távol volt, Karátson Teréz deliriumos állapotban kivetette magát az ablakon. Semmi baja sem történt, sérüléseket nem szenvedett. Tegnap meghalt, valószínűleg a szülésből keletkezett baja következtében. Hogy a kiugrás milyen összefüggésben van a halállal, azt a boncolás fogja megállapítani.

Azt hiszem semmilyenben sem, a halált valószínűleg belső gyenesedés, illetve vérmérgezés okozta. Az igaz, hogy ha az ápoló személyzet létszáma nem lenne annyira csekély, mint az most, akkor ilyen sajnálatos eset nem fordulna elő. Ez is mutatja, hogy a kórház mennyire megérett már a lerombolásra. Azt hiszem, hogy nem sok idő kell hozzá és az új kórház épülni fog. A belügyminiszteriumban jártam hétfőn és ott Hajós Béla egészségügyi felügyelő az állam legjobb akaratáról és támogatásáról biztosított.

A rendőrség jelentést tett az esetről az ügyészségnek és kérte a boncolás elrendelését. A vizsgálóbíró holnap boncoltatja Karátson Teréz hulláját.

HIREK.

Veszedelemben a király.

— Megbokrosodtak a lovai. — Riadalom Ischlben. —
Távirati tudósítás.

Ischl, augusztus 16.

Komoly életveszedelemben került ma délután a király, akinek frissességét, szervezetének érintettségét semmi sem bizonyítja jobban, minthogy a kritikus pillanatban fiatalokat megegyezően hidegvérrel, józansággal és bátorsággal nézett szembe a félelmetes helyzettel. Hála az uralkodó férfiasságának, következmények nélkül vonult el fölé a veszedelem.

Mint Ischlből jelentik, ma d. u. 2 ó. a király vadászatra indult. Két kocsiban hajtatott a fejedelmi társaság a vadászat színhelyére. Az első kocsiban a király és veje, Lipót bajor herceg, a másodikban ennek fiai és József főherceg foglaltak helyet. Utközben, mikor a kocsik egy meredekhez ért, a király kocsija elé fogott lovak megbokrosodtak, a kocsis elvesztette lélekjelenlétét. A lovak az ut egyik oldaláról a másikra rántották a fogatot és már-már attól lehetett tartani, hogy a meredekről a völgybe rántják magukkal a hintót.

József főherceg és utitársai kiugrottak a kocsijukból és odafutottak a felséghez és könyörögtek ugorják ki, mert attól tartottak, hogy a fékezhetetlen paripák magukkal rántva a kocsit a király összetöri magát.

Az uralkodó nem vesztette el hidegvérét.

— Nem szállok ki — mondotta — a lovak nemsokára lecsendesednek. Ismerem őket, már máskor is megtörtént velük ez a baj.

Ekkor a kocsis fogta könyörgésre a dolgot és a királyhoz így szólt:

— Hagyja el felség a kocsit, meneküljön és én feláldozom az életemet.

Az uralkodó végre engedett. Leugrott a kocsiról és gyalog tartott a meredeknek. Egy negyed órai viaskodás után sikerült a lovakat megfékezni és csak miután teljesen lecsendesedtek, ült újra az uralkodó fogatába és foly-

tatta utját és vadászni ment. A vadászat jól sikerült.

Ischl lakossága rémülettel értesült a királyt ért veszedelemről és mikor visszatért a vadászatról nagy ovációkban részesítették az uralkodót.

— A miniszterelnök az antiszemitizmusról. A miniszterelnököt fölkereste ma a képviselőházban Szabolcsi Miksa, az Egyenlőség című felekezeti lap szerkesztője egy Kats Mózes nevű sztrópkói zsidó asztalossal, kit a határrendőrök családotul kiutasítottak az országból, noha tizenhárom esztendő óta lakik itt, rendes foglalkozása van és nem vétet semmit. Szabolcsi Miksa és Kats Mózes kíséretében Farkas Pál képviselő is megjelent a miniszterelnöknél, a ki az eset meghallgatása után ezt mondta:

— Az ügy aktáit még nem ismerem és ilyenformán magáról a kérdésről részletesebben nem nyilatkozhatom. De annyit már most is kijelenthetek, hogy munkás polgárok kiutasítását, a nélkül, hogy ők tényleg valamilyen súlyos bűntényt követtek volna el, ha más fontos állami érdek nem szól a kiutasítás mellett, egyáltalában nem helyeselhetem. Legkevésbé helyeselhetném azonban olyan esetekben, a hol a felekezeti üldözésnek, az antiszemitizmusnak, a melyet szivemből utálok, a látszatát kelthetnék és látszatát kelthetnék egyúttal annak is, mintha a magyar kormány ilyen felekezeti tendenciákat helyeselné vagy tűrne. En büszke vagyok arra, hogy a magyar szabadságharc az utolsó évtizedeknek ezt a sötét vendégét, az antiszemitizmust, sohasem engedte lábra kapni. És meg lehetnek győződve arról, hogy a magam részéről mindig ezt a szabadságharc tendenciát fogom követni.

— Kossuth Ferenc hazaérkezése. Budapest-ről jelentik: Kossuth Ferenc tegnap délután érkezett meg külföldi furdözéséből. A mai és holnapi napot az Ordody-család mármarosai birtokon tölti, míg pénteken állandó tartózkodásra a fővárosba érkezik.

— Edmond Rostand automobil balesete. Párisból jelentik: Edmond Rostand a világhírű költő és drámaíró, ma délután automobilon egy közeli városkába indult, hogy egy beteg barátját, Bonat festőt meglátogassa. Utközben az automobil nekiment egy fának, Rostand kiesett a gépből, még pedig oly szerencsétlenül, hogy fején és derekán súlyos sérüléseket szenvedett. A súlyosan sérült poétát eszméletlenül szállították egy közeli házba, ahol azonnal ápolás alá vették. Az orvosok véleménye szerint Rostand sérülései súlyosak, de nem életveszélyesek.

— Az örökös gróf házassága. Frankfurtból jelentik: Erbach Erazmus örökös grófot a törvényszék elmebaj miatt gondnokság alá helyezte. A gróf tudvalevően nemrég feleségül vette Fischer Dórát, egy erbachi mosonó leányát. Ezt a házasságot most a gróf elmebaja miatt érvénytelennek nyilvánították. Erbach Erazmus gróf atyja Fischer Dórának nagyobb összegű végkielégítést adott.

— Határozatképtelen közgyűlés. A város törvényhatósága ma délután négy órakor rendkívüli közgyűlést akart tartani, hogy névszerű szavazással döntse el: vajjon megveszi-e a lovarda épületet a katonai kincstártól. Ingatlan szerzéséről lévén szó, a kétharmad többség szükséges a határozathoz. Minthogy azonban csak tizenkilenc bizottsági tag jelent meg mindössze, a közgyűlés határozathozatalra képtelen volt. Szeptemberi rendes közgyűlésen újra kitűzik sorrendre a kérdést.

— A Matica elkasztója. Ujvidékről jelentik: Monajlović Lázárt, a Matica szerb irodalmi egyesület pénztárosát átadták az ügyészségnek. Az ügyészségen beismerte, hogy négyszázhuszezer koronát sikkasztott el az egyesület pénzből, hét esztendőn át. A sikkasztásról tudott Markovics Arkádim könyvelő is, aki huszonhatezer koronát kapott a hallgatásért. A sikkasztó elmondta, hogy az ellenőrzés teljes hiánya vitte bűnre. Milliók fordultak meg a kezén és soha sem kért tőle számon senki semmit. A sikkasztott pénzből vett egy két emeletes házat és háromszáz hold földet. Markovics erdőséget vett a pénzén Szerbiában a most épen az erdő irtását ellenőrzi. A rendőrség megtette a lépéseket a kiadatási eljárás megindítása iránt.

— Eljegyzés. Leipniker József, az aradi munkásbiztosító pénztár számvizsgálója eljegyezte Drechsler Ilonkát Temesvárról.

— Főhadnagy és csendőrjárat. Egy fővárosi lapban olvassuk a következőket: Jekelfalussy Imre mezőhegyesi méneskari főhadnagy tegnap éjjel a Központi szálló terraszán mulatott, amikor egy csendőrjárat haladt el a szálló előtt. A csendőrök kötelességszerűen tisztelgtek, de a főhadnagy nem vette észre a tisztelgést és haragosan utánuk szólt:

— Szamarak! Miért nem tisztelgnek?

Az őrsvezető visszautasította a sértő figyelemzést, mire a főhadnagy hirtelen eltávozott és nemsokára visszatért hat közlegénnyel, akiknek kiadta a parancsot, hogy tartóztassák le az őrsjáratot. A csendőrök látva a súlyos helyzetet, szuronyt szegeztek és megadásra kényszerítették a hiányos felszerelésű katonákat, akiket visszakisértek a kaszárnyába. A csendőrőrmester azonnal jelentést tett az esetről a szárnyparancsnokságnak, ahol megindították a vizsgálatot. — Az ügyben a telefonon a méneskari parancsnoksághoz fordultunk felvilágosításért, de nem kaptuk meg a kívánt adatokat.

— Titokzatos eltűnés. Kilencvannyele esztendőse lett özvegy Békés Györgyné és ezt a hosszú életkort, békében, egészségben élte le. Aradon lakott és gyermekei, maguk is öreg emberek, gondoskodtak arról, hogy hiányt ne lásson semmiben. Megelégedett és korához képest életvidám matróna volt Békésné és ezért vannak most kétségbeesve a gyermekei, akik ma a rendőrségen azt jelentették, hogy anyjukat augusztus 13-ika óta nem találják. Az említett napon Választó-utca 21. számú lakásáról azzal távozott, hogy a Kápelna-utca 28. számú házban lakó leányát, özvegy Lukács Györgynét meglátogatta. Ott azonban nem látták, sőt aznap már haza sem tért a lakására. Minthogy két kacsát, vitt el magával, hogy leányának ajándékozza, azt hitték, hogy valaki talán az utcán megtámadta a matrónát és súlyosan bántalmazta. Keresték városzerte, még a kórházban is kutattak utána. Sehol sem látták. Másnap, augusztus 14-ikén, egyik unokája a Marosparton talált rá nagyanyjára, aki azt mondotta, hogy eltévedt, de arra nem emlékezett, hogy hol járt és az éjszakát hol töltötte. A gyermek kézen fogta az öreget és haza akarta vezetni. A Széchenyi-utcánál özvegy Békésné azzal küldötte el unokáját, hogy innen már hazatalál, mert (most már emlékszik, hogy hol van. A fiucska magára hagyta a 98 esztendőse asszonyt, aki máig sem tért vissza a lakására. A rendőrség keresi.

— Éhínség Angliában. Manchesterből jelentik: A sztrájkok miatt napok óta fenyegető éhínség ma beállott, mert ma már pénzért se lehetett friss húst, vagy főzeléket kapni. Külö-

nősen sújtja az inség a szegényebb lakosságot, mert annak konzervekre nem telik, kenyeret pedig nem lehet kapni. Hasonló viszonyok vannak az ország több más városában is. Londonban a munkások szakszervezetei gyűlést hívtak össze e ezen a gyűlésen, hir szerint, Asquith miniszterelnök fog elnökölni.

— **Munkások gyűlése.** Az aradi szociálista munkásság kedden este a Tökölly-téren nagy népgyűlést tartott. A gyűlésen sokan vettek részt munkások és polgárok egyaránt. A gyűlés tárgya a munkásság állásfoglalása a függetlenségi párt által összehívott gyűléshez és a szervezkedés célja és haszna volt. Babucz Lajos az egybehívók nevében üdvözölte a gyűlést és ajánlatára elnök: Siesz Antalt választotta meg. A napirendet összefoglalva Varga Ferenc aradi párttitkár fejtegette egy óra hosszáig. Erősen kikelt a munkáltatók ellen. Majd örömmel adott kifejezést, hogy a helybeli függetlenségi párt rátért az általános, egyenlő titkos választói jog követelésére és harcot indít a katonai követelések ellen. A beszéd után az elnök csendes és nyugodt szétoszlásra hívta fel a jelenlévőket és berekesztette a gyűlést.

— Az aradi függetlenségi párt vezetősége az aradi szociáldemokrata párt vezetőségétől az alábbi levelet kapta: Arad város szervezett munkásságának 1911. év augusztus hó 15-én tartott nagygyűlése elhatározta, hogy a függetlenségi pártnak azon meghívását, mely szerint a párt által — a katonai javaslatok ellen és az általános, egyenlő és titkos választói jog érdekében rendezendő nagygyűlésen jelenjünk meg, örömmel tudomásul veszi és egyben akciójáért üdvözli a pártot. Van szerencsénk egyben a t. vezetőséggel tudatni, hogy Arad város munkássága a gyűlés napján délután 2 órakor a város különböző részein fog gyűlékezni, a Boros Béni-téren összpontosulni és onnan a gyűlés színhelyére, a Szabadság-térre fog vonulni délután 4 órára.

— **Gróf és jószágigazgatója** cím alatt hozott közleményünkre azon helyreigazítást vetjük, hogy a választott bíróság nem azért szakította félbe a tárgyalást, mert a felek egyezkedni akarnak. A peres felek úgy felperes, mint alperes feltétlenül ragaszkodnak a választott bíróság döntéséhez. A tárgyalást 22-én folytatják.

— **Merénylet.** Lingurár György, aki hosszabb idő óta vadházasságban élt Stefan Annával, ma reggel a leányt, aki az együttélést megszüntette és nem is akart visszamenni Lingurárhoz, megtámadta és késsel több helyen megszurta. A jövészékelő leányt, aki fején és testén összesen 8 késszurást kapott, a járőrelők szabadították ki Lingurár kezéből. A rendőrség a késszel legényt letartóztatta, Stefan Annát pedig a kórházba szállították.

— **A ménesi borközraktár.** Ménés hegyközség f. hó 13-án tartotta Steiner Ferenc elnöklése alatt évi rendes közgyűlést. A közgyűlés jóváhagyta az előző év zárszámadásait és elfogadta a jövő év költségvetését. Az elnök indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a munkaidőt pontosan meghatározza és ellenőriztetni fogja, hogy az be is tartassék. Végül tudomására hozta az elnök a közgyűlésnek, hogy a kormány döntése folytán az Arad-hegyaljai borközraktár Ménésen fog épülni. A borközraktár fontos szerepet fog játszani a megye gazdasági életében, nagy előnyére fog szolgálni a bortermelőknél és a község e borközraktár létesítése folytán, fejlődésben óriási, eddig nem is sejtethető lendületet fog venni. A közgyűlés rendkívüli örömmel vette tudomásul a bejelentést s az elnököt lelkesen megéljelezte. Több tárgy, hiányában ezután elnök a közgyűlést berekesztette.

— **Rendőrök erőszakoskodása?** A Szent Pál-utcában ma délután két rendőr szólította meg Buda Viktor biztosítási tisztviselőt, aki ócska vasakat szállított egyik zsebből, hogy a kirakott vasakkal ne foglalja el a járdát. Buda szóváltásba keveredett a rendőrökkel, akik állítása szerint brutálisan bántak vele, kézen ragadták, vonszolták az utcán, noha ő igazolta magát. A rendőrség megindította ebben az ügyben az eljárást és azt állapította meg, hogy Buda nem teljesen józan állapotban keveredett vitába a rendőrökkel.

— **Afrikai társulat a nyári szinkörben.** E hét végén: szombaton és vasárnap érdekes csoport lép föl a nyári szinkörben. Hatvan tagból álló egyiptomi társaság tart rendkívül érdekes előadásokat. Bemutadják az arabok és beduinok nemzeti szokásait, a híres keleti produkciókat, dervis táncokat s általában mindazokat a csodás mutatványokat, amelyekkel ez az afrikai csoport már a világ minden részében nagy sikereket aratott. A társulatnak két nemzeti s egy arab katonazenéje van. Az egzotikus csoport most Temesváron tartja előadásait. Az aradi előadások minden este fél kilenc órakor kezdődnek. Vasárnap délután is tartanak előadást.

— **József főherceg estélye** című, tegnapi lapunkban megjelent cikk alól nyomdahiba következtében kimaradt az írója neve: Fodor Aladár.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 15-én a következő születéseket, halálozásokat jelentették be: **Született:** Madarász Lajos fékezőnek Gabriella nevű leánya. Szilágyi Gábor fékezőnek Lajos nevű fia. Hochman Sándor vendéglősnek Erzsébet nevű leánya. Szabó Ferenc fékezőnek Ferenc nevű fia. Nagy Zsigmond hetesnek Erzsébet nevű leánya. **Meghalt:** Mandel Dezső 7 hónapos fia. Bauer Antal 51 éves napszámos. Mallár Istvánné 54 éves kalauz neje. Lukács Péter 59 éves napszámos. Özv. Mátykó Ferenc 66 éves magánzó. Rosu Miklós 47 éves napszámos. — Házasság nem fordult elő.

— **Felhívjuk az olvasó közönség szives figyelmét a Csipke Áruháznak** mai lapunkban közzétett érdekes hirdetésére. 2597

— **Aradmegye nagy fali térképe** az új helységnevekkel megjelent és *Ingusz*, valamint *Kerpel* könyvkereskedő cégeknél kapható. 3459

— **Deutsch Sándor okl. tántanító táncintézte** 1911 évi szeptember hó 2-én nyílik meg az Ipartestület dísztermében, melyre beiratkozni már most lehet Beresényi Miklós-utca 18. sz. alatt. Üsmérkedési estély szeptember hó 3-án vasárnap este. Külön iparos, kereskedő és délutáni ifjúsági kolon. Az ifjúsági kolon szeptember 10-én vasárnap délután veszi kezdetét. Szives pártfogást kér mély tisztelettel Deutsch Sándor okl. tántanító. 3660

— **Szabó-féle pármal ibolya szappan** a legfinomabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcot üdíti, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb. pármal ibolyaszappan 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hanzu Neszter drogústáknál. E szappan egyedül készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. 1208

— **Francia hűvös legpontosabb készítésével** — hazlag — a hűvösök 1 üveg 60 fillér. Vojtek és Weisznál. 4501

SPORT.

+ Az Aradi Atlitkai Klub augusztus 17-én d. u. 6 órakor a Fehér Kereszt szálló téli kertjében tagfelvételi választmányi ülést tart.

+ Az AAC. Országos Atlitkai viadala. A hosszú nyári szünet után szeptember 8-án nyílnak meg az AAC. Török Gábor-utcai sporttelepének kapui a nagyközönség előtt, hogy a minden évben megrendezendő nagy országos atlitkai viadala keretében bemutassa Magyarország atlitkai kiválóságait, azt a haladást, amit e téren sportoló ifjúságunk elérni tudott. Tizennégy számból álló verseny programja felöleli az atlitka minden ágát s mint a múltban úgy ez évben is messze kiemelkedő sikerrel fogja az AAC. emlékeztetessé tenni szeptember 8-iki versenyét.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— 151
Nyomda	— — — — — 151

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A nagyváradai tábla új elnöke. A fővárosi lapokat bejárta az a hir, hogy Szentkeresztly Zsigmond báró, a nagyváradai tábla elnöke nyugalmába vonul s helyébe Sztaniszlavszky Adolf nagyváradai kir. főügyészt nevezik ki. Mint jó forrásból értesülünk, ez a hir nem egészen felel meg az igazságnak. Tény az, hogy a nagyváradai táblaelnöki állás megüresedik, de nem azért, mintha Szentkeresztly nyugalmába menne, hanem mert a báró megüresedett kolozsvári táblaelnöki állást foglalja el. Szentkeresztly Kolozsváron már lakást is vett ki s rövid időn belül átköltözik régi lakhelyére. Hogy Szentkeresztly állását ki foglalja majd el, azt még nem lehet tudni. Forrásunk szerint nem valószínű, hogy Sztaniszlavszky lesz a táblaelnök. Minden valószínűség szerint a fővárosból fognak valakit Nagyváradra kinevezni.

§ Bulyovszky Lilla hagyatéka. Budapestről jelentik: Bulyovszky Lilla 1909. decemberben halt meg. Halála után pör indult meg a hagyatékiért. Bulyovszky Lillának Budapesten három háza volt, s az örökösök, a művésznő egyetlen fia, Bulyovszky Aladár miniszteri osztálytanácsos és Kolozsvár város egyezségét kötötték. Az egyezség szerint Bulyovszky Aladár kapta a házakat, de Kolozsvár városának lenchéz cöljára 370 000 koronát kifizetett. Az ingó vagyronról úgy intézkedett Bulyovszky Lilla, hogy amit a fia a maga számára megtartani nem óhajtott, adja el, s ossza meg Szilágyi Géza fővárosi tisztviselő két gyermeke között. Ebből pör támadt, mert Szilágyi Géza az összes ingóságot gyermekeinek reklamálta. A butorokat elárverezték s a 11.000 korona bevételt bírói letétbe helyezték. Ezenkívül volt még körülbelül 300 000 korona értékű készpénz és ékszer. A IV. kerületi járásbírósnál ma volt a tárgyalás és Perényi Jenő hagyatéki bíró úgy döntött, hogy a 11 ezer korona megmarad bírói letétben, a többit kiadja Bulyovszky Aladárnak. A Szilágyi gyermekeket pedig a törvény rendes útjára utasította.

§ A rablógylkos gyógyszerészség. A budapesti esküdtbíróóság májusban életfogytig tartó fegyházra ítélte Fekete Vilmos elzüllött gyógyszerészségét, aki ciánkálival megmérgezte egy szállóban Klein Rózát, hogy elrabolhassa néhány száz korona értékű ékszerét. A gyilkost másnap virradóra már elfogták s a vizsgálat ki derítette, hogy Fekete Vilmos az éjjeli tivornyahelyek rendes vendége volt. A züllésnek ezen az utolsó állomásán került össze Klein Rózával, akit rábírt, hogy rakja magára összes ékszereit, mert a színházba akarja elvinni és megvacsoráztatja. Az Adria-fogadóban szállottak meg, ahol Árvay Lajos sárosvi gyógyszerész és felesége nevet jegyzett be a jegyzőkönyvbe. Mikor a leány elaludt, Fekete Vilmos ciánkálit öntött egy pohár sörbe, majd felköltötte Klein Rózát és biztatta, hogy igyék. A leány megitta a mérget s néhány perc múlva rettenetes kínok között meghalt. A gyilkos a rendőrségen és a vizsgálóbíró előtt töredelmesen vallott, csak az ellen tiltakozott, hogy előreltökélt szándékkal ölte meg áldozatát. A ciánkálit, mondotta, heteken át hordotta zsebében, mert el akarta magát emészteni. A vádlott semmiségi panaszát ma tárgyalta Istvánffy József elnöklésével a Kuria szüneti tanácsa. Buz Lajos bíró ismertette a pör anyagát s a semmiségi okokat. A Kuria Pongrácz Jenő koronaügyész felszólalása után a semmiségi panaszt elutasította.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy régi előfizető. Ugy tudjuk, hogy az megtalálható a máriaradnai járásbíróóság telekkönyv osztályánál.

M. Nem közölhető.

Egy éves önkéntes uraknak figyelmébe ajánlja dusan felszerelt egyenruha raktárát.

Készít bármely fegyvernemhez tartozó teljes felszere-

lést a legjobb és legfinomabb kivitelben jutányos árban.

Karácsonyi Márton

katona és polgári szabó-üzlet
Arad, Weitzer János-utca 8. sz.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, augusztus 16.

Most, amikor csapadéka már nincs szükség, felesleges mennyiségben kapjuk.

A termés általában kielégítő.

A gabonaüzlet irányzata szilárdul.

Elkelt a mai piacon:

1200 mm. uj buza	10.10—10.20
400 mm. uj árpa	8.20—8.30
200 mm. uj rozs	8.20—8.30
300 tengeri	7.80—
100 zab	8.20—8.30

Az árak ötven kilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 16.

Amerika 1-el olcsóbb. Kínálat, vételkedv mérsékelt. 30 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. októberre	11.56—11.37	11.41—11.42
Buza 1912. áprilisé	11.56—11.37	11.60—11.61
Rozs 1911. októberre	9.27—9.28	9.33—9.34
Tengeri 1911. augusz.	7.80—7.81	7.94—7.95
Tengeri 1912. májusi	7.65—7.66	7.68—7.69
Zab 1911. októberre	8.38—8.39	8.57—8.38

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Augusztus 16.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	111.50
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	91.10
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	80.35
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	92.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	220.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155.—
Osztrák járadék papírban	92.20
Osztrák járadék ezüstbe	95.90
Osztrák járadék aranyban	116.50
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	92.10
1880. évi osztrák államsorsjegy	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	19.65
Magyar hitelbank-részvény	852.50
Osztrák hitelintézeti részvény	657.—
Oestr.-magy.-államvasuti részvény	744.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Német birodalmi márka	117.40
London vista	240.37
Páris vista	95.12 ¹ / ₂
20 márkás arany	28.50

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. augusztus 16.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	10.45—10.55
76	10.55—10.65
77	10.75—10.85
78	10.80—11.00

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	10.40—10.45
Rozs	8.00—8.10
Árpa	7.80—8.85
Zab	7.80—7.85
Tengeri	7.90—8.00

Kőbányai sertéspiac.

Aug. 16. —

Augusztus 14. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 150—156 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 156—160 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 166—168 fillérig.

Sertéselészám: 1911. évi augusztus hó 11. napján volt készlet 28024 drb. — 1911. augusztus hó 12-én felhajtott 340 drb. — 1911. augusztus 13-án elszállított 128 drb. — 1911. aug. 14. napjára maradt készletben 28236 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Felelős szerkesztő:

Belgár Lajos.

NYÁRI SZINHÁZ.

Aradon, 1911. augusztus hó 15-én csütörtökön és a következő napokon

a budapesti **ROYAL** nagy mozgószínház előadásai.

Fényes új műsor! Az idény szenzációja! Chimai hercegnő és Rigó Jancsi a cigányprimás. Nagyhatású fővárosi életkép. Ezen kívül: 1. Nevháfen. Természetes felvétel. 2. Tontolinó szerencséje. Mulatságos. 3. Vizesések és Glecserek. Látványos. 4. Ügyellen szobaleány. Mulattató. 5. A rendőrbiztos mulat. Rendkívül mulattató. 6. Chimai hercegnő és Rigó Jancsi a cigányprimás.

Este 7 órától 8 óráig I. rendű zenehangverseny a nyári színház előcsarnokában.

Előadás kezdete este 8 órakor.

Jegyek előre válthatók nappal a Téli színház pénztáránál. Este 7 órától a Nyári színháznál.

Rendkívüli előkészületben! Világhódító ujdonság! Az éjjeli pillangó. (Nachtfalter) 4 felvonásban (1200 méter.)

URANIA

mozgófénykép színház.

(Baró Simonov-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma csütörtökön, 1911. augusztus 17.

1. Strucctenyésztés. Természet után. — 2. A kis kéményseprő. Dráma — 3. Little Moric. Bohózat. — 4. A nismi-novgorodi vásár. Látványosság. — 5. Bandika kalandja. A kis Abelard mókából. — 6. Ábrahám áldozata. Bibliai dráma. — 7. Angliától a Fokföldig. Látványosság. — 8. A porköpeny. Humoros. — 9. A gránátos. Dráma. — 10. Edelényi rablóryilkosság. Regula a csendőrok között.

Előadások d. a. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma csütörtökön, 1911. augusztus 17-én:

1. Kokszdó aratás. Szenzációs dráma. — 2. A gyermek becsületéért. Szenzációs dráma — 3. Hiábaváló párik. Kacagató. — 4. Vallásos ünnepek a Kaukásusban. Látványos. — 5. Új élet. Dráma a családi életből. — 6. Páros szoktatás. Vigjáték. — 7. Az evergladesi boszorkány. Dráma. Szenzációs sláger kép. — 8. Pali egy kakasviadalon. Kacagató.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ed hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

NYILTÉR.*

Hol neveltessem leánygyermekem?

A Graz-Kreischbach-i evangélikus leánynevelő intézet nyelvekre, tudományokra és háztartásra tanítja a leányokat. Iskolakötelesek részére internátus. Magas, szellős helyiségek, park, fürdők és intézeti orvos. Prospektus. A felügyelőség: Senor Eckart és Attems grófnő. Vezetőség: Richter tisztelendő és neje. 28v7

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
JÓDIT-GYÓGYÍT

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

Vese és hólyagbajoknál, vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fűvényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Orvosiilag ajánlva.

Aradi főlerakat

Pollák József cégnél, József főherceg-ut II. sz.

Gyönyörű ajándékot

küldünk Önnek postafordultával ingyen és bérmentve, ha ar-egyzékünk azétküldése azéjjél nekünk

100 darab címét
(csak vidékit)

magán és állambizalmnokok, tanítók, főpapok, orvosok, egészségügyi hivatalnokok, gyárosok és gyári hivatalnokok, jobban szitnált maczánzók, kereskedők, iparosok stb. címét lakóhelyéről és annak környékéről, tisztán és olvashatóan egy iv papírra leírva beküldi.

Vertrieb patentiert
Neuheiten.

LEOP. WEISZ, Wien, II/2. Hofenedergasse 1.

SALAMANDER cipők elárúsítása.

Engelhardt-féle Kneip

SZANDAL-CZIPŐK

1916 már megérkeztek.

Óriási választék tennisz-czipőkben.

A n. 6. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányu cipők aradi kizárólagos egyedárúsítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt Egységárak: Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. viselhet. luxus kivitel 20 „ 50 „

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőárúháza.

Tessék a kirakatot megtekinteni. Telefon 312. szám.

Ezen rovatban minden szöveg egy-
eser beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 22.
Kiadóhivatali telefon: 161. sz.
Szerkesztőségi : 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szövegben a szöveg előír — avagy levélhílyekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, es esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számíttatik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közlésben négyhuzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali hivatalra díjlanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRÁIG VÉVETNEK FEL.

ÜZLETEK.

Szatócs üzlet

jó menetű, szép berendezéssel,
hol italmérés, trafik és bélyegela-
dási engedélyek vannak, más vál-
lalat miatt eladó. Bővebbet Deák
F.-utca 22. 8701

Atadó

egy 50 év óta fennálló jól jöve-
delmező korlátlan italmérés és
trafik, üzlet, visszavonulás miatt.
Átvételhez 10.000 korona szüksé-
ges. Cim megtudható a kiadóban.
8783

INGATLAN.

Uj-mikalakán

a fő-uton az uj villamos állomás-
sal szemben levő épület igen mo-
dern és szép, a mely négy szobá-
ból, konyha, éleskamra, és kerttel
más vállalat miatt azonnal eladó.
Bővebbet ugyanott. 3762

Eladó

kiszentmiklósi főuton egy két bel-
telkes sarok-ház. Bővebbet Kis-
szentmiklós 73. szám. 8775

KÜLÖNFÉLE.

Intelligens izr. családnál
iskolás gyermekek teljes ellátásra
felvétetnek Boczkó-utca 10. 3808

Fehérnemű varrást
és javítást elvállal a legjutányo-
sabb árban. Kleinné, Magyar-utca
20/a. 3588

Iskolakönyvek

tartós bekötését szolid árak mel-
lett vállalja az Aradi Nyomda
Részvénytársaság könyvkötészete
József főherceg-ut 82.

Olcso

természetes ásványviz

2 literes lithiumos borhegyi borviz
üvegcserevel 36 fillérért kapható
Kardos Miklós ásványviz raktárá-
ban Arad, Szabadság-tér 12. (Vas-
kapu.) 10 üveg vételénél házhoz
szállítatik. Üvegbetét 12 fillér. Te-
lefon. 3745

Csillárok,
Villamos felszerelések
legolcsóbban

Diamant-nál
Atzél Péter-utca 2. (az érvényes)

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata
Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelen-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 4091

Szines és fehér himzések
ugyszintén fehérnemű
varrások olcsó árban
készülnek.

Uri leányok fehérnemű varráshoz és
himzéshez oktatásra felvétetnek.

Biztosítom,
hogy nem bánja meg

ha finom 14 karátos
arany ékszert, zseb
és modern hárfa ütő
inga-órát akar venni,
vagy javíttatni,

ha felkeresi

ZINNER

VILMOS 3102

műorás és ékszerész üzletét

Forray-u. Szabadság-
téri sarok-épületben.

Lehetőleg

azonnali belépésre

keresek egy a

vasszakmában

és egy a

rövidáru és szövő cernában
jártas

segédet

Ajánlatokat kérek:

Messer Lipót

cimén 3809

Kisjenő.

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára
Weitzer János-utca 2. szám.

Telefon 751.

Uj kerékpárok a legjutányosabb
árakon. — Raktáron tartok 50 da-
rab használt kerékpárt 50 koroná-
tól fejebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakszertő javító-műhely.

Sashegyi Sándor

engedélyezett magánkutató és felvi-
lágosító (magán-detektiv) irodája

Arad, Szent Péter-tér 7. szám.

Irodám ügyköre: Megfigyelések és
nyomozások, szigorú diszkréciót kö-
vetelő családi és házassági ügyekben,
kereskedelmi és ipari hitelügyekben,
bűnügyek felderítésében és minden
olyan természetű magánügyben, amely
teljes titoktartást követel. Meghi-
váásra ugy helyben, valamint vi-
dékre elmegyünk. 3783

Megnyilt

György Menyhért és Társa

Telefon szám 855.

női felöltők áruháza

Telefon szám 855.

Arad, Andrásy-tér 8.

A Minoriták templomának bejáratával
szemben.

Óriási választék a legelegánsabb angol újdonságokban,
eredeti modellek női és leánygyermek felöltőkben
feltűnő olcsó, szigorúan szabott árakban.

Mértékutáni rendelések gyorsan elkészítetnek.

Vidékre választékot küldünk.

3751

Ezen rovatban minden szöveg egy-
esetben beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József t. h. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 154. sz.
Szükségességi: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szövegen a szöveg elő — avagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közlendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul azelőtt a kiadóhivatal, és esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítottok. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelzendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megismerkedő. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELYEK FEL.**

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

„Pessimista“

Levele van Melindától. 3794

Juliska!

Szeretném, ha mielőbb találkozhatnánk. Most már lehet, úgy mint a multkor. Üdvözlő X. 3811

Elragadtatással

beszélnek mindenütt a „Molly“ kézfinomító kitűnő hatásáról. Egy üveg ára 1 korona. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

Salacz parki

makacs kislánynak kimerítő levelet várja különösen azokra a kérdésekre, amelyekre nem akart válaszolni. Találkozás megjelölésével. „Kis fiu.“ 3799

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. 1-3829

Szerelmes

voltam, de ideálom cserben hagyott, másé lett. Ki volna hajlandó bánatos szívemet felvidíteni. Levelet e rovatban „Pótolható“ címen várok. 5050

Boldog

lennék, ha egy vigkedélyű, csintalan kis leánynyal megismerkedhetnék. Aki felhívásomra reflektál, az írjon e lap „Levelezés“ rovatába „Gavallér“-nak. 5052

„Főhivatalnok“

szombat délután 3—4 óra között várom a parkban, barna bluzban. „Főhivatalnok özvegye“. 3798

Az egyedüllet

megöl. Szánjon meg a hölgyek közül valaki és töltsön szabad idejét társaságomban. Kiváncsi vagyok, akad-e vigasztalom? Szíves ajánlatot a kiadóba „Utolsó reménységem“ jelige alatt kérem e lapban jelezni. 5051

607.

Higienikus gummi-ujdonság a legjobb. 6 drb. 3 kor., 12 drb. 5 kor. 50 fill. Egyedárusítás Aradon: Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

OKTATÁS.

Zongoratanítónő

órákat ad, házban és házon kívül kezdők és haladók részére, igen jó módszer szerint. Cím a kiadóban. 3418

Német, francia nyelvet,

tantárgyakat tanít polgári iskolai tanítónő. Értekezhetni Ilona-utca 4. szám alatt, a délutáni órákban. 3788

Okl. tanítónő

magántanulókat előkészít és privátórákat is ad. Ugyanott pedálos, alig használt Schunda cimbalom eladó. Cím a kiadóban. 3797

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogcromje. 13328

ALKALMAZÁST NYER.

Lakatos tanulók

felvétetnek Stoll Bélanál, Csernovits Péter-utca 22—28. 3225

Fiatal segéd

vegyeskereskedésben alkalmazást nyerhet. Ajánlatok az igények megjelölésével. Wittenberger Mórhoz, Kovaszinc intézendők. 3776

Két segéd

egy fiatal és egy idősebb a ki a rövid és női divat szakmából van, helyben állandó alkalmazást nyerhet, csakis szorgalmas és elsőrendű erőre reflektálok, ajánlatok „Szorgalmas I.“ jeligére kéretnek a kiadóba. 3722

Lakatos tanulók

felvétetnek Komjáthy István épület lakatosmesternél Arad, Vécsey-utca 6. 3492

Uri divat üzletben

Aradon egy 22 év körüli segéd alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3668

Egy fiatal

katonaviselt ember, kancióképes, boltiszolgának azonnalra és jó helyre jöhet, kerékpárhoz értő előnyben részesül. Schultzsajt-üzlet, Weitzer János-utca. 3807

ALKALMAZÁST KERES.

Fa szakmához

ajánlkozik gyakornoknak v. felügyelőnek, már kissé prakszissal bíró egyén. Levelet továbbít a kiadóhivatal. 3699

Házmasternek,

ajánlkozik kertész fiatal házaspár kiscsaládu, ahol udvari park van. Szíves megkeresést kér és tudakozódni lehet. József főherceg-ut 1 sz. alatti házmasternél. 3664

Gazdaszony

vagy ápolónőnek ajánlkozik id. özvegyasszony. Bővebbet Kápolna-utca 8. Özv. Farkasné. 3795

Ügyvéd

mellé ajánlkozik délutáni órákra egy városi tisztviselő, szerény díjazás mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3810

Középkorú nő,

ki a háztartás minden ágában jártas, előkelő uri háznál hávezetőnői állást keres azonnali belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 3806

KIADÓ LAKÁS.

Négy szobás lakás

földszintes házban kiadó. Thököly Imre-utca 85. sz. 3528

Erkélyes

3 szobás moderna lakás nov. 1-től kiadó. Teleky-utca 17 sz. alatt. 3698

Teleky-utca 20. sz.

elegáns 4 szobás földszinti lakás fürdőszobával, villanyvilágítással, november 1-re kiadó. Bővebbet: Zeiner Ignátnál, Teleky-utca 22. szám. 3801

Laendler-féle bérházakban

a Boros Béni-téren 4 szobás földszinti, 4 szobás I. emeleti, 3 szobás II. emeleti lakás fürdőszobával és minden mellékhelyiséggel november 1-ére kiadók. Értekezhetni Laendler gőzfűrészt telepén. 3796

Egy 4 szobás

uri lakás vagy 2 nagy utcai szabás, minden hozzátartozóval, november 1-ére kiadó, Radnai-ut 10 sz. 3746

2 szoba-

és fürdőszobából álló utcai garcon lakás a Faragó-házban Széchenyi-u. 7. sz. földszint, november 1-től kiadó. Bővebbet az Aradi első takaréknál. 3785

Minden ragyog.

ha Raport fémtisztítót használ, Vojtek és Weisztól. 1-3826

VÉTEL ÉS ELADÁS.

10 koronától kezdve

férfi fűző, boks cipő kapható Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél Szabadság-tér 15. Bizomány raktárak Csermón és Piskin. 8451

Keveset használt

Petrof-féle pianino zongora kiltásba helyezett áthelyezés miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3706

Lakház és üzleteladás

Galsán, (Aradmegye) a Főútcán, a tulajdonomat képező lakóházat igen jóforgalmu üzlettel, melyhez korlátlan italmérés és dohányelárusítás tartozik, más vállalat miatt szabadság-tér 15. kedvező feltételek mellett eladom. Értekezni lehet alólírott tulajdonossal. Klein Manó. 3771

1 doboz 100 drb.

levélpapír 1 korona. Amerikai töltő tollszár 1 kor. Gyümölcs szalvetta 100 drb. 1 kor. Salicillal telített valódi pergament papír kapható Pichler Sándor könyv- és papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. 2551

Heti munkásapok, és könyvecskék.

A zsebkönyvecskék erős vászonkötésben, javított új, célszerű vonalozással 1 koronáért, puha vászonkötésben 60 fillérért kaphatók Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében, Andrassy-tér 16. Telefon 517. 555

Vásároljon

ottan, hol a legjobbat olcsón veheti, ez csakis Klein József Arad, Petőfi-utcai cipő üzletében lehetséges, hol úgy saját gyártmányu, mint valódi amerikai formájú cipők nagy választékban kaphatók. Városi és megyei telefon 826. szám. 3725

Pathány

házi és mezei egérintőszerek megbízható minőségben kaphatók: Hánzu Nestor Vöröskereszt Drogeria. 3621

Ipar- és Népbank

optiót megvételre keresek. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Részvény“ jelige alatt a kiadóba kérek. 3812

Betegtoló kocsi

jókarban, eladó Deák Ferenc-utca 18. ajtó 4. alatt. 3805

Egy kitűnő

4 hónapos vadászkutya (Vizsla) Sárosi-utca 7. szám alatt eladó. 3800

Zongora

elköltözés miatt eladó. Aulich Lajos-utca 9. sz. 3798

Kellemes ital

a málnaszörp, behűtött szórával, üdít, frissít, üvege 60 fill. Vojtek és Weisznál. 1-3827

Zongora eladó

rövid, jókarban levő Perényi Györgynél. Weitzer János-utca Odrai ház. 3788

Atveszek

használt kovács-szerszámot, műhelyvel együtt, vidéken vagy helyben. Szathmáry L. Arad, Vágóhid-utca 21. 3774

Már megnyit

a legolcsóbb

butor bevásárlási csarnok.

Házassulandók és butorvásárló közönség szíves figyelmét bátorodom felhívni az

Asztalos Sándor-u. 1. sz.
alatt megnyitott

kész butorüzletemre,

hol is Aradon legjutányosabb árak mellett árusítok minden kivitelű, legmodernebb háló, ebédlő, uri szoba, szalon, előszoba és konyha berendezéseket. — Saját érdeke tehát mindenkinek dus választékú raktárkészletem mielőbbi megtekintése.

Szíves pártfogást kér 3197
kivaló tisztelettel

HIRSCH MIHÁLY,

mübutor asztalos. Gyár: Lázár Vilmos-utca.